

Kaj zmoremo – V soboto in nedeljo se je skoraj polovico odraslega prebivalstva Slovenije na tak ali drugačen način vključilo v akcijo NNNP: ekipe prve pomoči, civilne zaštite, narodne zaštite so pokazale svojo usposobljenost, odbori za ljudsko obrambo svoje organizacijske sposobnosti, mlađi pa so od vključevanja v narodno zaščito do delovanja kot taborniki ali v pionirskih odredih dokazovali, da se lahko z odraslimi merijo v pripravljenosti na nevarnosti, ki jih prinaša naš vsakdan, ali morebitna vojna nevarnost. Na sliki: vaja na Kokriči. Foto: F. Perdan

Leto XXXII. Številka 78

GLAS

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Akcija NNNP – akcija naše učinkovitosti

Za nami je preizkušnja, na katero smo se pripravljali od leta 1960, da bi zadnjo septembrisko soboto in nedeljo v najbolji razgibanem in nenačudnem vikendu zadnjih let dokazali sebi in drugim česa smo sposobni danes; dokazali smo, da se lahko naslonimo na lastne sile, kadar nam jo jutri zagode narava, če bi nam pretila vojna nevarnost ali če bi se znašli v eni od sesreč, ki se zdoge vsak dan na cesti, doma, v tovarni, v reki, gozdu.

Dokazali smo, da znamo sodelovati drug z drugim, organizirana akcija SZDL nas je pritegnila od najmlajšega v vrtcu do odraslih in najstarejših: preko milijon nas je sodelovalo v republiki v prvi takci preizkušnji, ki jo sosednja Hrvatska v kratkem ponavljala že petič. Zakaj taka množičnost? Prav vsak od nas naj bi v sistemu samozaščite moral v stiski, nesreči najprej z lastnimi silami znati zavarovati sebe, svoje bližnje, sosedje, skupnost, nas vse in to na način in s sredstvi, ki so v danem trenutku na voljo. Prav zato je akcija – ne da bi bila centralno vodenja – lahko spodbudila toliko originalnih »preigravanj« raznih nevarnosti in seveda prav toliko originalnih rešitev. Te si bomo zapomnili, jih vgradili v že znane izkušnje, da bi jih znali uporabiti jutri, pojavljanjem, kadarkoli. Četudi nam je ob uspehih letosnjih akcij močno porasla samozavest zaupanja v lastne sile, pa ne gre prezreti napak, spodrljajev in zmede, kar so imeli v nekaterih skupnostih, če so pripravo akcije načrtovali bolj ohlapno. Prav napake in spodrljajev so prav tako dobra izkušnja: zvedeli smo, kje smo šibki in prav to bomo že danes začeli popravljati.

Sistem ljudske obrambe in samozaščite smo torej preverili v praksi: izpit je bil marsikje težak, druge bi takšne generalke drahka že lahko ponovili jutri. Akcija nam je torej pokazala, kako izosten odnos imamo do samozaščite, v naslednjih preizkušnjah pa ga bomo seveda še preizkušali: le tako nas ne danes ne jutri nenačudne situacije ne bodo našle nepripravljene.

Avtocesta in karavanški predor – začetek gradnje prihodnje leta

Letosjni – a ne samo letosjni – siloviti skoki cen so, tako kot na drugih področjih, močno načeli tudi planirano izgradnjo cest v Sloveniji v tem srednjoročnem obdobju. Prav nič namreč ni razveseljivo, da bomo s še enkrat več zbranimi sredstvi zgradili le polovico planiranih cest; prav lahko pa se podobno pripeti tudi v prihodnjem srednjoročnem obdobju, saj planirana zbrana sredstva močno najeda inflacija in pa skokovito naraščanje cen, ki je posebno izrazito v gradbeništvu.

Prav zato ne kaže v sedanjih situacijah v planske dokumente o izgradnji magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji, o tem je razpravljalo prejšnji teden tudi predsedstvo skupščine gorenjskih občin, obremenjevali z odseki cest, za katere je že danes jasno, da ne bodo zgrajeni v naslednjem srednjoročnem obdobju. Sedanjs, niti kaj rožnata situacija glede zagotavljanja cestnega dinarja – čeprav pravimo, da so ceste v Sloveniji naša prioriteta naleta – pa sili v razmišljjanju o novih virih finančiranja. Delegati v republiški skupnosti za ceste najbrž ne bi načeli nekaj novega, če bi v prihodnji spregovorili o vprašanju sredstev od prometnega davka na tekoča goriva, niti ni bilo doslej le enkrat že slišati ideje o ponovnem posojilu za ceste. Vse to so viri, ki naj bi pomagali izdatnejše zamašiti luknje, ki jih v sredstva za izgradnjo cest vztrajno vrtata inflacija in pa vsakodnevno naraščanje cen. Vendar pa inflacija ne more biti edini grešni kozel naglo

ga pa so pripravljala dela že tako daleč, da se bo vrtanje verjetno začelo že v maju prihodnje leta; del sredstev za predor prav tako zagotavlja s krediti mednarodna banka. V primeri s tem dvema gradnjama na Gorenjskem, so drugi, čeprav zelo potrebni odseki cest, ki pa jih v naslednjem srednjoročnem obdobju še ne bo mogoče vključiti v plan, dobesedno »cestice«. To velja tudi za jeseniško obvoznicico, kot imenujejo cesto od karavanškega predora do Vrbe. Brez te ceste predor ne bo tako funkcionalen kot bi sicer bil, vendar pa za sedaj še ni nobenih možnosti, da bi gradnjo te obvoznice lahko kaj pospešili.

Za oba tako velika objekta je Gorenjska seveda močno zainteresirana, saj tako cesta kot predor pomenuita temelje hitrejšega nadaljnega razvoja regije. Ob tem pa seveda ostajajo drugi cestni problemi, ne le jeseniški. Še nerešeni: to je končno tudi vzdrževanje cest, da ne omenjam niti tega, da je še vedno 33 odstotkov gorenjskih regionalnih cest makadamskih, niti to, da 270 km regionalnih cest sploh ne ustreza zahtevam sodobnega prometa.

L. M.

Dogovorjenih zneskov za zdravstveno varstvo ni dovolj

Injekcija s presežki

Ob polletnem pregledu finančnega poslovanja občinskih zdravstvenih skupnosti gorenjske regije se je pokazalo, da bodo z dodatki dogovorjena sredstva za zdravstveno varstvo porabljena še pred iztekom tega leta

V nekaterih zdravstvenih skupnostih so že v začetku leta vedeli, da so verjetno proti koncu leta zmanjševali denarja, saj je bil finančni del včasih zdravstvenih skupnosti ustavljen prenizko. Že v polletju se je jasno pokazalo, da osebni dohodki zaposlenih naraščajo došti hitreje kot pa je bilo z resolucijo o stolnem gospodarskem razvoju učrtovano. Dejanski osebni dohodki zaposlenih so daleč zadaj pustili manjšani odstotek rasti, na katerem temelje finančni plani zdravstvenih sredstev tudi ostalih interesnih skupnosti. Seveda je treba upoštevati še to, da zaradi hitro naraščajočih cen zaradi tudi materialni stroški, ne zadnjije je bolj kot je bilo planirano, poraslo tudi število zdravstvenih storitev, še posebej pa so bili napičkovani visoki stroški zdravstvenih storitev v ljubljanskih bolnišnicah in sanatorijih.

Prevelik razkorak med dohodki, planiranimi na resolucijski rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu, in pa dejansko rastjo osebnih do-

hodkov ob tako povečanih stroških, pa bi imel lahko še pred koncem leta tako za uporabnike zdravstvenega varstva kot za izvajalce – zdravstvene delovne organizacije, sila neprijetne posledice. Zato v večini občinskih zdravstvenih skupnosti na Gorenjskem prav sedaj sprejemajo ukrepe za ureditev finančne situacije. V radovljiski zdravstveni skupnosti, ki že nekaj časa izstopa po svojih finančnih problemih, pa so že pred mesecem sprejeli višjo prispevno stopnjo. Treba pa je povedati, da vse gorenjske zdravstvene skupnosti zagotavljajo zdravstveno varstvo, ki je višje od republiškega nivoja, s prispevnimi stopnjami, nizjimi od stopnjev v drugih slovenskih zdravstvenih skupnostih.

Vse občinske zdravstvene skupnosti bodo morale na bližnjih sejah svojih skupščin prilagoditi svoje finančne načrte dejanski rasti stroškov v letosnjem letu; to pomeni, da bo treba z aneksi dogovorjena sredstva povečati za del sredstev, ki se v skladu zdravstvenih skupnosti nate-

Strahinj – V KS Naklo so preizkusili, kako v izjemnih okoliščinah poskrbiti za prehrano ljudi. Gospodinje so v nedeljo dopoldne na star način – v krušnih pečeh – spekle hlebce kruha, tako dobrega, da so v šali dejali, da ga bodo pokazali poklicnim pekom. Več o akciji na 8. in 9. strani.

DOGOVORIMO SE

Na 4. strani objavljamo povzetke gradiva za skupno zasedanje zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine Škofja Loka, ki bo 10. oktobra, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine. Opozarjam na predloge odlokov o zazidalnih načrtih Železnikov, Gorenje vasi, Žirov ter sanacijskem programu Mesoizdelkov iz Škofje Loke.

NASLOV:

Pomoč ZDA Črni gori

Potem ko so ZDA neposredno po potresu poslale Črni gori pomoč v vrednosti 1,3 milijona dolarjev, bodo po svoji agenciji za mednarodni razvoj zagotovile Jugoslaviji pomoč v znesku 10 milijonov dolarjev, ki bo namenjena obnovi in opremi še in zdravstvenih ustanov na tistih območjih Črne gore, ki jih je prizadejal potres. Denarno pomoč, ki jo bo treba porabiti v dveh letih, bodo enakomerno porazdelili v korist šolskih in zdravstvenih ustanov in jo razdelili mestnim in vaškim naseljem.

Dolga vrsta za avto

Očitno je povpraševanje po avtomobilih v prvih jesenskih dneh doseglo svoj vrhunc. Ob tem pa uplačil za vozila Zastava, TAS, IMV in tudi Cimos praktično ne sprejemajo. Če pa jih že sprejemajo so dojavni roki tako dolgi, da se veliko kupcev ne vpše na seznam čakajočih. Tako je treba v Beogradu na steno čakati leto dni, dojavni rok za lato je še dvakrat daljši. Še slabše se godi tistim, ki žele kupiti domaći golf, renault ali avto iz koprskega Cimosa. Tak položaj je seveda ugoden za domače proizvajalce, ki so že tako ali tako v priviligiranem položaju. Gotovo tudi od tod razlog, da v Zastavi napovedujejo, da bodo letos izdelali za 10 odstotkov manj avtomobilov, kot so to predvideli s proizvodnim planom.

Razstavljeni Iskrini dosežki v računalniški proizvodnji

Na letosnji razstavi Sodobna elektronika 79, ki so jo včeraj odprli v Ljubljani, je Iskra največ razstavila nega prostora namenila prikazu dosežkov v računalniški proizvodnji, ki je ena njenih prednostnih razvojnih usmeritev. Razen novih izvedb računalnikov in celovitih sistemov prikazuje tudi sistemske programske rešitve in razvite aplikativne programe za poslovno rabo: programe za finančno knjigovodstvo, fakturiranje, spremljanje zalog, narocil in podobno. Med novostmi, ki so plod domačega razvoja in izdelave velja omeniti nove zaslone s tastaturo, novo izvedbo mikroracunalnika Iskra data 1680 za uporabo v laboratorijih ter oblikovno novo izvedbo centralne procesne enote, delovnega mesta za zajemanje podatkov, mikroracunalnika 1680 in terminalov.

Kulturni dom Ivan Cankar bo dražji

Nova predračunska vrednost investicije za Kulturni dom Ivan Cankar znaša 1,125 milijonov dinarjev, kar je za dinarjev 477.970.000 več kot je znašala prvotna predračunska vrednost. Družbeni dogovor o izgradnji in finančiranju kulturnega doma, ki bo izrednega pomena za kulturno, politično in delegatsko življenje Ljubljane in Slovenije, bo zato treba spremeniti in dopolnit. Ljubljana je po družbenem dogovoru prevzela odgovornost, da zbere 45 odstotkov potrebnega denarja, zato so o spremembah že razpravljali delegati vseh treh zborov mestne skupščine in predlog dopolnitve tudi potrdili.

Predavanje v Peku — V petek so tovarno obutve Peko v Tržiču obiskali ravnatelji gorenjskih in dolenskih srednjih šol ter učitelji, ki poučujejo predmet samoupravljanje s temelji marksizma. O spremljanju idejnopoličitnega razvoja učencev v srednjih šolah jih je predaval dr. Dragotin Franković, univerzitetni profesor iz Beograda, zatem pa so si ogledali še proizvodnjo in se seznanili z organizacijo dela in samoupravljanjem v Peku. (H. J.) — Foto: F. Perdan

ŠK. LOKA

Danes ob 7. uri se je začela seja izvršnega sveta občinske skupščine, na kateri med drugim obravnavajo osnutek samoupravnega sporazuma o prehodu na ekonomski stanarine, osnutek izhodišč za sanacijo in postopno, dolgoročno zagotavljanje izdelovanja urbanističnih dokumentov, ki so sestavni del družbenega planiranja, predlog razlastitve gozdov z posebnim namenom, predlog zakona o dodatnem prispevku solidarnosti iz dohodka v letu 1979 z osnutkom zakona in poročilo o uresničevanju in izvajanjtu odloka o obveznem odlaganju smeti in odpadkov.

TRŽIČ

Za danes ob 11. uri je sklicana seja izvršnega sveta skupščine občine Tržič. Na dnevnu redu je razprava o gibanjih osebnih dohodkov v tržiškem gospodarstvu v prvem letosnjem polletju, o programu ukrepov za izboljšanje preskrbe prebivalstva, o povišanju cen v mestnem prometu in drugo.

H. J.

Skrb planiranju kadrov

SKOFJA LOKA — Priprava planskih dokumentov za naslednje srednjoročno obdobje v teh jesenskih dneh najbolj zaposluje oddelke za družbeno planiranje in razvoj v posameznih družbenopolitičnih skupnostih ter nosilce samoupravnega družbenega planiranja v krajevnih skupnostih in v organizacijah družbenega dela. Družbenopolitične organizacije naj bi te priprave spremljale in se vanje tudi učinkovito in z veliko mere odgovornosti tudi vključevali.

Kakšna je vloga družbenopolitičnih organizacij in predvsem sindikata pri izdelavi planskih dokumentov v Škofjeloški občini? Ali so njihove smernice pravilne? Tem vprašanjem so skušali najti odgovore na šesti seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka.

Občinski sindikalni svet je bil o dosedanjih aktivnostih osnovnih organizacij pri pripravi planskih dokumentov premalo seznanjen. Na vprašalnik o do-

sedanjih pripravah v posameznih temeljnih organizacijah in organizacijah združenega dela je odgovorilo le nekaj sindikalnih organizacij. To kaže na potrebo po boljši informiranosti med vsemi dejavniki, ki so odgovorni za pripravo planskih dokumentov, saj bodo le tako rezultat celotnega združenega dela in ne pesečke posameznikov.

Klub nekaterim pomanjkljivostim pa vendarle še ni nič zamujenega, kajti čas za učinkovitejše vključevanje sindikata v akcijo »priprava planskih dokumentov« še le prihaja. Ena pomembnejših nalog je organiziranje javne razprave o smernicah piana TOZD oz. OZD, pri čemer naj bi le ta zaobsegla vse samoupravne delovne sredine. Vsak delavec mora imeti možnosti, da s svojimi predlogi in pobudami sodeluje pri načrtovanju 5-letnega razvoja.

Opozorili so na veliko odgovornost osnovnih organizacij sindikata pri planiranju kadrov v organizacijah združenega dela. Dogovorjeni odstotek zaposlovanja se iz leta v leto dvigne, predvsem na račun stalnega doleta delovne sile iz drugih republik. S tem se zaostruje tudi vprašanje zmogljivosti objektov družbenega standarda, odpira se številni drugi problemi. Delovne organizacije naj bi zato bolj skrbale za dvig produktivnosti dela, za boljšo organizacijo dela, za smotrnejše naložbe in za sodobnejšo tehnologijo. Vse to povečuje dohodek in le vlaganje za nove delavce. Stopnja zaposlovanja v prihodnjem srednjoročnem obdobju naj bo zato realna in v skladu z dejanskimi potrebami.

Na sredini seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka so sprejeli tudi stališče o izhodiščih o demokratizaciji odnosov in krepitevi kolektivnega dela in odgovornosti v sindikalni organizaciji. V javni razpravi so že bila stališča republiškega sindikata, ki pa v Škofjeloški občini ni navrgla pomembnejših predlogov. Se največ vprašan je v razpravi postavili v zvezi z novim mandatnim obdobjem, ki ga zahteva kolektivno delo. Opozorili so na pomanjkanje usposobljenih sindikalnih delavcev, ki bi se pri tovrstnem načinu dela menjavali po letu ali dveh.

Sicer pa so člani Škofjeloškega občinskega sveta izhodišča o kolektivnem delu in kolektivni odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije podprli in jih ocenili kot prispevek k še boljšim samoupravnim odnosom.

C. Z.

Še vedno je velik naš dolg.

Poleg občinskega zbornika tudi krajevni zbornik — Vprašanje ohranjanja spomenikov in tradicij NOB, ki presegajo občinske meje — Zakaj proslavljate v nekaterih krajevnih skupnostih obiskane? — K spomeniku sodi tudi pot do ... — Še vedno ni prospektov o naših pomembnih partizanskih obeležjih in dogodkih iz NOB.

Na zadnji seji sveta za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB pri občinski konferenci SZDL Kranj, kjer so člani razpravljali tudi o kranjskem zborniku, ki izide vsako 5. leto, je vznikla pobuda, da bi tudi večje krajevne skupnosti izdala svoje krajevne zbornike. Mišljena so naselja Senčur, Naklo, Cerkle, Goriče in Stražišče. Krajevni zbornik naj bi prav tako zajel celoten razvoj kraja, gospodarski in kulturni, poseben poudarek pa naj bi bil dan ohranjanju tradicij NOB. Za pripravo zbornikov bo treba postaviti posamezne uredniške odbore, mentorstvo pa naj bi prevzel uredniški odbor za izdajo kranjskega občinskega zbornika.

Vrsta je dogodkov iz naše borbe, ki so se sicer zgodili na kranjskem območju, po pomenu pa presegajo občinske meje in bi moral zanje poskrbeti celotna gorenjska regija ali celo Slovenija. Pri tem so člani sveta mislili na neizpolnjen dolg do Tomajne hiše, pri Kocjanu v Buvkovici, kjer je bil sprejet sklep za zimsko vstajo in kjer je bila prva partizanska ambulanta. Ali pa borba 12. decembra 1941 v Rovtu, kjer je padlo 45 Nemcov in je bil to takrat edinstven dogodek v Evropi. Potem Okroglo, Udin, Boršt in podobni dogodki iz naše borbe. Za vse te primere je treba pripraviti posebno oceno in predloge, kdo naj nosi skrb za ohranitev oziroma ureditve teh spomenikov.

Člani sveta so tudi ugotavljali, da so naše krajevne proslavljene v počasti teh krajevnih praznikov ali posameznih občin, ki so se sicer zgodili na kranjskem območju, po pomenu pa presegajo občinske meje in bi moral zanje poskrbeti celotna gorenjska regija ali celo Slovenija. Pri tem so člani sveta mislili na neizpolnjen dolg do Tomajne hiše, pri Kocjanu v Buvkovici, kjer je bil sprejet sklep za zimsko vstajo in kjer je bila prva partizanska ambulanta. Ali pa borba 12. decembra 1941 v Rovtu, kjer je padlo 45 Nemcov in je bil to takrat edinstven dogodek v Evropi. Potem Okroglo, Udin, Boršt in podobni dogodki iz naše borbe. Za vse te primere je treba pripraviti posebno oceno in predloge, kdo naj nosi skrb za ohranitev oziroma ureditve teh spomenikov.

Zdaj, ko se pripravlja srednjoročni program, je bil svet mnjenja, da se da posebna pobuda občini za izgradnjo poti do posameznih spomenikov iz NOB. Veliko jih imamo, vsepovsod so posejani, dostikrat pa ne veš, kako priti do njih. Približati jih je treba okoliči in speljati in označiti poti do njih.

Že dolgo govorimo o tem, da bi bilo treba izdati prospekt s kratko vsebino za posamezna partizanska obeležja in spomenike. Posebej se je svet zavzemal za prospect o Okrožju.

Ne glede na to, da je na narejen spodrlaj v januari, oziroma dogovor med občinami sploh ni pa je popolnoma naredno, da v razprave o našem usmerjenem izobraževanju bilo pritegnjeno delo.

Le pet študentov na delovnih akcijah

KRANJ — 156 brigadirjev iz kranjske občine je po centru za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS Kranj dalo v letosnjih poletnih mesecih pomembne spominki k družbenoekonomskemu razvoju manj razvitenih občin v Jugoslaviji in Sloveniji. Čerdap 79, Vlasina 70 in letosnjih 100 so akcije, kjer so »šolo samoupravljanja« opravljali kranjski brigadirji. Na Čerdapu so utrjevali obrežje Donave ter izkoprili arheološke ostanke, Trajanovega mostu iz prvega stoletja. Vlasini so pogozdovali planote, v Istri pa gradili višinski vod in kopali kanale za telefonske kablike. Uspešno so na kranjsko občinsko konferenco, saj dvakrat in celo trikrat zavzemali za delovne akcije.

Dolgotrajne priprave z »ogrevanjem« na lokalni mladinski akciji v Stražišču so dale ugodne rezultate. Brigadirji so disciplinirano in z veliko mero odgovornosti opravljali delo v strasici, kjer so bil njihov cilj le (dvakrat, trikrat) preseganje, temveč tudi solidno opravljeno delo. »Boj za novi tekmi z drugimi brigadami namreč često prinaša tudi učinke. Kranjski brigadirji takšnih posledic niso zeli, saj nomski cilji na akciji niso edini. Veliko pozornosti so posvetili tudi družbenopolitičnemu izobraževanju, smotrnemu inženiringu in pravim samoupravnim odnosom in na delovnih akcijah.

Dolgotrajne priprave z »ogrevanjem« na lokalni mladinski akciji v Stražišču so dale ugodne rezultate. Brigadirji so disciplinirano in z veliko mero odgovornosti opravljali delo v strasici, kjer so bil njihov cilj le (dvakrat, trikrat) preseganje, temveč tudi solidno opravljeno delo. »Boj za novi tekmi z drugimi brigadami namreč često prinaša tudi učinke. Kranjski brigadirji takšnih posledic niso zeli, saj nomski cilji na akciji niso edini. Veliko pozornosti so posvetili tudi družbenopolitičnemu izobraževanju, smotrnemu inženiringu in pravim samoupravnim odnosom in na delovnih akcijah.

Letos so morali v centru prvič upoštevati predpisane odstotke, zapisane v družbenem dogovoru o letosnjih mladinskih delovnih akcijah. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev. Pri tem je bila morale biti zastopane s 25-odstotno učinkovito skupino. Opozorili so na nepravilno upoštevanje predpisanih odstotkov, zapisanih v dogovoru o letosnjih mladinskih delovnih akcijah. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev. Pri tem je bila morale biti zastopane s 25-odstotno učinkovito skupino.

Letos so morali v centru prvič upoštevati predpisane odstotke, zapisane v družbenem dogovoru o letosnjih mladinskih delovnih akcijah. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev. Pri tem je bila morale biti zastopane s 25-odstotno učinkovito skupino.

Letos so morali v centru prvič upoštevati predpisane odstotke, zapisane v družbenem dogovoru o letosnjih mladinskih delovnih akcijah. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev. Pri tem je bila morale biti zastopane s 25-odstotno učinkovito skupino.

Letos so morali v centru prvič upoštevati predpisane odstotke, zapisane v družbenem dogovoru o letosnjih mladinskih delovnih akcijah. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev. Pri tem je bila morale biti zastopane s 25-odstotno učinkovito skupino.

Triglav razširja proizvodnjo

V Metalkini temeljni organizaciji Triglav v Tržiču bodo razširili izbor montažnih elementov, upeljali proizvodnjo sistemov pritrjevanja, sedaj njeni program pa povečali

Tržič – V Triglavu, temeljni organizaciji ljubljanske Metalke, so pred leti ne preveč ponosni priznali petdeset let. Ponosni ne zato, ker proizvodnja pil ni bila rentabilna in so bili delavci kljub povečanju slabo plačani, tako da je maja 1973. leta prišlo celo do prekinitev dela. Ta datum je nekakšna prelomnica v zgodovini tovarne pil. Tedaj so se namreč resno pogovorili, kaj je pri njih narobe in kako bi kazalo naprej.

Razkorak med ceno pil in vsemi stroki je bil namreč prevelik, saj je ta proizvodnja zahtevala ogromno

ročnega dela. Spoznali so, da z notranjimi rezervami te razlike ni mogoče izravnati. Tudi razširitev ni prišla v počev, saj s tem, razen novih delavcev, ki pa jih v tržički občini tudi ni, ne bi ničesar pridobili.

Iz teh razlogov so se pred tremi leti odločili, da se bodo preusmerili. Rešitev so videli v izdelavi drugega ročnega orodja, gre predvsem za orodje za obdelavo kamna, ki ga lahko delajo na istih strojih kot pile, in v dolgoročnejši in kvalitetnejši preusmeriti v proizvodnji montažnih elementov.

Ideje so kmalu začele dobivati

Jože Oblak, direktor Triglava

Stružni avtomati sodijo v novejši in perspektivni del proizvodnje montažnih elementov

Druga plat resnice

Zakaj se tržička kmetijska zadružna ne ogreva za to, da bi klavno živino prodajala Mesoizdelkom in Škofji Loki in ne več Kmetijsku živilskemu kombinatu Kranj?

Tržič – Tržička občina ni posebno bogata z živino. Ima je le okrog 1700 glav, od tega je 700 krav in brejih telic, ostalo pa teleta in živine, namenjena za zakol. Razen goveda je še okrog 800 ovac, prašičev pa le nekje med 150 in 200.

Pred dnevi je izvršni svet skupine občine Tržič na predlog Mesoizdelkov iz Škofje Loke, ki z mesom pokriva okrog 80 odstotkov potreb v občini, priporočil domači kmetijski zadruži, naj bi prodajo klavne živine preusmeriti v Škofje Loko in ne več v Kranj, ker bi s tem pomagala k boljši preskrbi občanov z mesom.

Preusmeritev prodaje pa ni tako enostavna, kot se zdi. O drugi plati resnice pripoveduje vodja kmetijske zadruge Tržič, Franc Sajovic: »Pred leti je bila v Tržiču klavniča, ki pa je začela v težave – v Sloveniji imamo sploh preveč klavnic – in so jo nato prevzeli Mesoizdelki iz Škofje Loke ter jo specializirali za klanje prašičev. Tržički kmetje so bili tedaj prisiljeni oddajati vso živino v Kranj. Kmetijsko živilskim kombinatom zdaj sodelujemo že sedem let in moram reči, da do kakšnih neporazumov še ni prišlo. Celo nasprotno; KŽK nam gre dostikrat na roko, če je treba. Tako na primer pred leti, ko je bilo

živine preveč, naše ni odklonili. Razen tega jo kmetom vedno zastonj zvozi na pašo po planinah, sprejema pa tudi mleko, kolikor ga pač imamo. Imamo pa ga le 450 do 500 tisoč litrov na leto, torej komaj omembe vredna količina, ki bi se ji KŽK, če bi mu šlo zgolj za dobitek, kaj lahko odrekel. Zakaj naj bi torej sodelovanje s KŽK opustili? Razloga za to ne vidimo niti mi v zadruži niti kmetje, naši kooperanti.«

Franc Sajovic meni, da bi morali v tržički občini razmišljati v drugo smer. Se tesneje bi se moral povezati s Kmetijsko živilskim kombinatom, mu zagotoviti prodajne prostore – zdaj ima le mesnico v Križah – in nato od njega zahtevati, da »vrača« meso v Tržič. Svetuje tudi, da občani posebno zdaj, ko poteka javna razprava o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva, nekoliko bolj poglobljeno razmišljajo o tem, kako bi tržičkemu kmetijstvu pomagali.

»O priporočilu izvršnega sveta bodo samoupravni organi kmetijske zadruge seveda razpravljalni. Kakorkoli se bodo pač odločili, tako se bomo v prihodnje tudi ravnali,« pravi Franc Sajovic.

H. Jelovčan

trdno podlago. V teh letih so načrte celo toliko presegli, da s sedanjo zmogljivostjo ne morejo več pokrivati niti domačega niti tujega trga, v katerega so se s prejšnjimi uspehi začeli vključevati.

Zato so se lani lotili izdelave elaborata za razširitev proizvodnje montažnih elementov, ki naj bi bil tudi osnova nadaljnega razvoja Triglava v obdobju od 1981. do 1985. leta. Elaborat so gradili na več temeljih: prvič želijo razširiti izbor montažnih elementov, na novo vpletati proizvodnjo sistemov pritrjevanja, ter tretjič, povečati proizvodnjo sedanega programa montažnih elementov in proizvodnjo ročnega orodja.

Izbor montažnih elementov ozroma sider bi v Triglavu radi razširili zato, da bi kupecem lahko ponudili kompletno rešitev, medtem ko je izdelava sistemov pritrjevanja želja vsakega kolektiva, ki se ukvarja s podobno proizvodnjo. Ti sistemi namreč dajojo potroško za uspeh in možnosti za hitrejši razvoj. Razlog za razširitev obstoječega programa pa je predvsem tuje tržišče. Na njem so se začeli pojavljati lani, in to v velikem uspehu predvsem v Veliki Britaniji, na Nizozemskem, Madžarskem ter v zadnjem času tudi na Švedskem. Gre jim za to, da ne bi izvajali samo zaradi uvoza, zaradi deviz, ki jih potrebujejo, ampak so se tujega tržišča lotili načrtno, zavestno.

Za uresničitev zahtevne investicije sami nimajo dovolj denarja. Izpeljali jo bodo v okviru Metalke iz združenih sredstev temeljnih organizacij. Na tej osnovi so že sprejeli tudi dogovor, kako bodo delili ustvarjeni dohodek in devize. 7,5 milijona dinarjev jim je posodila še Ljubljanska banka. Zanimivo je, da je Triglav razen Peka in Skupščine občine v tržički občini edini, ki je v obdobju ostrejših kriterijev dobil investicijski kredit v banki.

Denar bodo uporabili za novo opremo, nekaj strojev pa bodo obnovili. Novih poslovnih prostorov ne bodo gradili, pač pa bodo sedanje skušali čim bolj izkoristiti s tem, da bodo izločili stare stroje, v kolikor jih že niso. Naložbo bodo uresničevali postopoma, zaključena pa bo v 1981. letu.

Klub rasti proizvodnje števila zaposlenih v zadnjih letih niso povečali. Nove programe so uvajali tako, da so delavce prekvalificirali. Zdaj to ne bo več mogoče.

H. Jelovčan
Slike: F. Perdan

v tem obdobju poprečno letno vrnilo le 57 delavcev (od tega 23 odstotkov žensk), kar je v številu novozaposlenih le 1,2 odstotka. Kvalifikacijska struktura delavcev iz tujine je boljša od kvalifikacijske strukture delavcev iz drugih republik. Nepričenih in pričenih delavcev je bilo 43 odstotkov, delavcev s poklicno šolo 46 odstotkov, s srednjo stopnjo strokovnosti 5,4 odstotka, z višjo 3,6 odstotka in z visoko 1,8 odstotka.

Potencialni vir kadrov so tudi nezaposleni. To so evidentirani iskalci zaposlitve, medtem ko latentne brezposelnosti doslej nismo ugotavljali. Obseg evidentirane brezposelnosti na Gorenjskem je brez večjega pomena, saj je delež brezposelnih glede na zaposlene dosegel le 0,9 odstotka. Poprečno brezposelnih je bilo v tem obdobju 694 (od tega 55 odstotkov žensk). Zaradi različnih vzrokov težje zaposljivosti, kot so zdravstvene, psihofiziološke ali socialne težave, potem zaradi ostarelosti, mladoletnosti, nosečnosti, neznanja slovenščine, neodslužene vojaške obveznosti in družinskih razmer ter invalidnosti in kategorizirane mladine, določen del brezposelnih iskalcev ni takoj zaposljiv. Težje zaposljivih delavcev, kot jih označujemo, je bilo v tem obdobju evidentiranih 247 ali 36 odstotkov vseh brezposelnih. Za njihovo vključitev v delo je potrebno poprečne strokovno usposabljanje ali prekvalifikacija. Usposabljanje in prekvalifikacija je nujna in smotrno ne samo zaradi uresničevanja ene osnovnih človekovih pravic do dela in izvajanja zakona o usposabljanju invalidnih oseb, temveč tudi zaradi vseh drugih že izčrpanih kadrovskih virov. Glede na potrebe po kadrih je treba za delo usposobiti kar največ trenutno še nezaposljivih delavcev.

Mimi Pintar

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRAJN

Ponudba delavcev v letih 1976–78 (2)

Glede na to, da je na Gorenjskem največ povpraševanja po kadrih z nizko stopnjo strokovnosti, je kvalifikacijska struktura pridobljenih delavcev zelo dobra. Že tako ugotavljamo, da je kvalifikacijska struktura vseh novozaposlenih delavcev slaba, saj bolj pa na to vplivajo nizka kadrovská struktura delavcev iz drugih republik. Po podatkih, ki veljajo za to obdobje, je bilo v regiji zaposlenih 82 odstotkov delavcev iz drugih republik ozkega profila, to je pričenih in nepričenih. Delavcev s poklicno šolo je bilo 13 odstotkov, delavcev s štirletno srednjo šolo (profil tehnik) 3 odstotki, delavcev z višjo šolo (profil inženir) 0,7 odstotka, delavcev z visoko šolo in magisterijem (profil dipl. inženir) pa dober odstotek.

Delavci iz tujine ne predstavljajo pomembnejšega

vira kadrov. Resda se neprestano vračajo, vendar se je

Korist ali nadloga

Ko se je razpletala razprava o lokaciji nadomestne asfaltne baze Cestnega podjetja Kranj (žal je bil glavni del bremena odločitve prepuščen občini Kranj, čeprav gre za projekt gorenjskega pomena) in ko je razprava po začetnih znakih stihije vedno bolj dobivala oblike resničnega ustvarjalnega samoupravnega dogovora in usklajevanja interesov prizadetih, družbenopolitične skupnosti Kranja in tudi Gorenjske (družbeni dogovor o izgradnji nadomestne asfaltne baze Cestnega podjetja Kranj so potrdili izvršni sveti gorenjskih občin – op. p.), smo bili vedno bolj prepričani v uspešno rešitev problema tovarne asfalta, ki je dobil razen gospodarskih tudi družbeno politične razsežnosti. Odprt sistem samoupravnega dogovarjanja in usklajevanja posameznih, splošnih in družbenih interesov v primeru nadomestne asfaltne baze ni padel na izpit, temveč se je praktično potrdil kot uspešna metoda sistema socialističnega samoupravljanja za dosego ciljev, do katerih stališča in pogledi niso uglašeni. Če ne bi ubrali takane poti, bi se način reševanja lokacije za nadomestno asfaltno bazo lahko prelevil v družbeno nesprejemljive oblike odločanja izven in brez tistih, ki bi morali resnično odločiti in odločiti.

Najnovejša stališča do nadomestne asfaltne baze, za katero je bila lokacija dogovorjena pri Podtaboru, pa kažejo, da želimo prav slednje: razrešitev problema po nesamoupravnemu poti.

Nemogoče se je namreč dogovarjati in oblikovati za večino zainteresiranih sprejemljivo stališče, če na primer ob odločjanju odpove osnovna vez med delegacijo prizadete krajevne skupnosti, organi skupnosti in delegatom, ki zaradi tega zagovarja stališče, nasprotno mnenju skupnosti, ki jo zastopa. To se je pripetilo na zadnji seji kranjske občinske skupštine. Prav tako je težko najti družbenosprejemljivo rešitev o tako pomembni investiciji, kot je tovarna asfalta, če se razprava, organizirana povrh vsega še v času, ko se dogovor že uresničuje, spremeni v tekmovanje, kdo bo ostrejši in uspešnejši v nasprotovanju asfaltni bazi na tej ali na lokaciji. V takšnem primeru o ustvarjalnem dogovoru, kako najhitreje odstraniti problem z dnevnega reda, težko govorimo. Povedati moraš, čeprav mogoče zveni komu enostransko ali ima te besede za obrambo interesa enega ali drugega, da nova tovarna asfalta in lokacija zanj ni le zadeva Nakla, Podbrezij, Zvirč in Kovorja, temveč Gorenjske in njenih cest. Oporekanje bazi na lokaciji pri Podtaboru bi moral predsteti v javnost že prej, v času javnega snavanja odločitve o lokaciji, ki ni bilo niti najmanj enostavno in še kako odgovorno. Zato je primer nasprotovanja asfaltni bazi pri Podtaboru tudi eden od dokazov pogoste hibe našega samoupravnega odločanja, ko molčimo v nepravem, čeprav za oblikovanje odločitve najvažnejšem trenutku. Vse, kar se je dogajalo v razpravi o iskanju nove lokacije za nadomestno asfaltno bazo, se je z izjemo Nakla, kjer bi bile ure slej ko prej štete, daje vtis, da je asfaltna tovarna največja gorenjska nadloga in tujek, ki se ga vsak brani z vsemi stirim.

Na primeru baze postajamo najbolj zagreti zagovorniki varstva narave in našega okolja, hkrati pa tudi »pozabljuvci« vseh svojih grehov nad okoljem in naravo, ki jih sicer ne povzročamo s tako »velikimi« rečmi kot je asfaltna baza. Če bi bili na delovnem mestu, doma ali na poti tako zavestni varuhov okolja, potlej danes onesnaženost okolja na Gorenjskem ne bi dosegla tako grozljivih meja.

Konec končev gre v vseh razpravah o asfaltni bazi bolj verjeti tudi investorju, izdelovalcu naprave za bazo in vsem, ki takšne naprave že imajo, ki trdijo in praktično dokazujojo, da je tehnologija čista. Baza ni bila prisiljena zapustiti Naklo toliko zaradi onesnaževanja ozračja kot zaradi hrupa tovornjakov in neprične prometne ureditve.

Stališče Kovorjanov ozioroma Tržičanov daje problematiki baze nove vidike obravnavne in, bojimo se, da ne tudi težave, ki pa po dosedanjih izkušnjah sodeč niso nepremostljive. So pa odveč, če bi ravnali po načelih ustvarjalnega in odgovornega samoupravnega odločanja. Škoda, ki utegne nastati zaradi tega, pa ni naslovljena le na posamezno krajevno skupnost, občino ali krog ljudi, temveč predvsem na kolektiv Cestnega podjetja Kranj, na ljudi in organizacije, ki so razumno uspeli najti sedajno rešitev in na nas vse. Morda se prav tega ne zavedamo...
J. Košnjek

Naložbe zaostajajo

V družbenem planu razvoja občine Tržič letos na področju gospodarstva najbolj zaostajajo investicijska vlaganja, medtem ko bodo do konca leta predvideni družbeni proizvod presegli, prav tako pa tudi izvoz

Tržič – Primerjava doseženih osnovnih tokov družbene reprodukcije s planiranimi materialnimi okvirji razvoja kaže, da so v tržički občini letos dosegli sorazmerno ugodne rezultate, še zlasti ugodno gospodarsko rast. Proizvodnja je naraščala predvsem v industriji, ki je bila tudi letos osnovni nosilec gospodarske rasti v občini. Na uspešnost gospodarjenja pa so seveda vplivala tudi gospodarska gibanja in težje v Sloveniji, Jugoslaviji in v svetu, tržna gibanja in usmerjanje družbe.

V resoluciji za letošnje leto so v tržički občini predvideli za 25 odstotkov večji družbeni proizvod od lanskega, vendar pa že kaže, da ga bodo presegli. Družbeni proizvod namreč že v prvem polletju znaša 54,9 odstotka celotnega družbenega proizvoda, planiranega z resolucijo. V zunanjetrgovinski menjavi je značilna visoka stopnja vključevanja tržičkih organizacij združenega dela v mednarodno menjavo, predvsem velja to za čevljarsko industrijo. Izvoz se je povečal za 36 odstotkov v primerjavi z lanskim prvim polletjem, kar je zelo ugodno, saj je v resoluciji za letos predvidena 13 odstotna rast izvoza blaga.

Nasprotno pa investicijska dejavnost in občini nazaduje in praktično ni možnosti, da bi do konca srednjoročnega obdobja dosegli zastavljene cilje. V prvih dveh letih so precej zaostajali na področju naložb v osnovna sredstva, kar se je le delno izboljšalo šele lani. Predvidene investicije naj bi letos v občini dosegle

Poglejmo na kratko še v kmetijstvo. Za tržičko občino je značilno, da kmetijstvo zaostaja za drugimi panogami v gospodarstvu. Prav to je razlog za pripravo programa razvoja kmetijstva v naslednjem srednjoročnem obdobju, ki bo jeseni v javni razpravi, istočasno pa bo v razpravi tudi sporazum za združevanje dežurja za pospeševanje kmetijstva.
Področje gospodarstva zaokrožuje malo gospodarstvo. Trenutno je še v pripravi program razvoja malega gospodarstva, ki bo gotov v teh dneh in bo osnova za uresničevanje minimalnih standardov zaposlovanja.

H. Jelovčan

17 ŠKOFJA LOKA

11. skupno zasedanje zborna združenega dela in zborna krajnih skupnosti, ki bo v sredo, 10. oktobra, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupnosti, Poljanska cesta 2.

Dnevni red

- izvolitev komisij za verifikacijo podoblasti, verifikacija pooblaščil in ugotovitev sklepnosti zborov
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Center Železniki z območjem«,
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Trnje Železniki«,
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Stanovanjska cona v Gorenji vasi I. faza«
- predlog odloka o spremembni zazidalnem načrtu Žiri za območje Centra,
- informacija o poteku javne razprave o osnutku urbanističnega načrta Soriška planina ter o osnutku zazidalnega načrta Skladiščno-predelovalne živilske cone Godešič
- informacija o ureščevanju usmeritve izvršnega sveta za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva v občini Škofja Loka
- predlog za uvedbo postopka za spremembe in dopolnitve statuta občine Škofja Loka
- poročilo o ureščevanju sanacijskega programa v DO MiG, Tozd Mesoizdelki Škofja Loka ter akcijskega programa po zapiskom SDK
- predlog za izdajo zakona o dodatni solidarnosti iz dohodka v letu 1979 z osnutkom
- delegatska vprašanja

Zazidalni načrt »Trnje« Železniki

Nova stanovanja

Površina, ki ga načrt obravnava, leži v spodnjem delu naselja Železniki med regionalno cesto in pobočjem hriba Skovin, vzhodno od cerkve na Trnju in obsega 1,3 ha. Omenjeni predel je delno že pozidan z individualnimi hišami in stanovanjskim blokom. Blokovna zidava, ki je predvidena na tem območju, sledi terenu in se mu prilagaja. Objekti so nanizani okoli ploščadi, ki je namejena predvsem pešcem, dostop na ploščad pa je možen iz vseh stanovanjskih enot. Opremljena je s klopmi, otroškimi igrali in cvetličnimi koritiki.

Vsi objekti bodo imeli največ dve nadstropji, streho različnih naklonov in enotno pročelje. V kleti bodo garažni boksi. Vse zelene površine bodo parkovno uredili, dovozne poti asfaltirali, peš poti pa utrdili. Na tem območju bodo 4 stanovanjske enote s po 7 stanovanji.

Zazidalni načrt stanovanjske cone Gorenja vas

Gradnja med Trato in Dobravščami

Z novelacijo urbanističnega programa občine Škofja Loka je opredeljeno, da se poselitve v Poljanski dolini usmeri predvsem v Gorenjo vas, kjer so zato namenjena zemljišča med Trato in Dobravščami. Že tako velike potrebe so se še močno povečale z izgradnjo rudnika urana Žirovski vrh in bo tako potrebno čimprej zgraditi vsaj 300 stanovanj v blokih.

Površine, ki jih omenjeni zazidalni načrt obdeluje, ležijo v jugovzhodnem delu naselja Gorenja vas in so na severu omejene z industrijsko cono, na vzhodu z športno cono, na jugu z individualnimi stanovanjskimi hišami in na zahodu s Šolo, vrtcem, zdravstvenim domom trgovino itd.

Zazidava je zasnovana tako, da je stanovanjski del ločen od prometnice in industrijske cone s pasom garaž in parkirišči, ki posegajo v zeleni pas, ki ločuje industrijsko cono od stanovanjskega predela. Najprej naj bi zgradili 160 stanovanj v štirietažnih blokih, potem pa še 140 stanovanj. V 1. fazi je predvidena tudi izgradnja dveh garažnih objektov in zdravstvenega doma. Vsi dostopi do blokov so z ene strani, tako da se omogoči servisna cona med bloki. Do blokov pa bo možen samo urgentni dovoz in komunalna. Naselje bo potrebno tudi v celoti

DOGOVORIMO SE

Osnutek urbanističnega načrta
Soriška planina

Za kakšne goste gradimo?

Osnutek urbanističnega načrta obravnava Soriško planino z vasi na pod Ratitovcem od Sorice do Torke ter širokim zaledjem Jelovice kot enoten turistični prostor z možnostmi razvoja zimskošportnega in letnega turizma. Njegov namen je opredeliti prednosti tega prostora tako, da bodo obogatite turistično ponudbo v širšem slovenskem prostoru, po drugi strani pa zaustavite odseljevanje tamkajšnjih prebivalcev in jim omogočile stalno zapoštitev.

Osnutek predvideva ureditev 50 ha smučišč z zmogljivostjo 2.500 smučarjev. Postavljenih bo 6 vlečnic in ena žičnica. Razen smučišč bo urejeno tudi disabišče, skakalnice, krožna proga, tekaške proge, ki bodo speljane proti pobočju Ratitovca in proti Jelovici ter drugi zimsko-rekreacijski objekti. Poleti pa naj bi bila Soriška planina izhodišče za lažje planinske ture proti Ratitovcu, Jelovici in Kobli. Gostje bodo v tem času lahko koristili teniška igrišča, letni stadion, zaprto kopališče z notranjim bazenom in štiristezno kegljišče. Pomembna turistična novost bo turno jahanje, konje naj bi gojili v vseh pod Ratitovcem.

Z takšno ponudbo bi bilo potrebno zgraditi hotel B kategorije s 150 posteljami, garni hotel s 200 posteljami, apartmaje s 640 posteljami, sindikalne domove s 410 posteljami in počitniške hišice s 100 posteljami. Pogoj za uspešen razvoj je cestna mreža, ki bo omogočila pristop s Primorskimi, z Gorenjsko prek Bohinjske Bistrice in Jelovice ter iz Selške doline. Soriška planina bo morala imeti tudi urejeno preskrbo z vodo, energijo pa naj bi dobivala s pomočjo plina in sonca.

Osnutek urbanističnega programa je bil dan v javno razpravo, v kateri se je izoblikovalo vrsto pripombe. Vse pa imajo isti imenovalec: za kakšne goste gradimo Soriško planino?

Ali za nastanitvene goste ali za dnevne goste? Od te odločitve je namreč odvisno celotno nadaljnje urejanje.

Gradnja hotelov, apartmajev in sindikalnih domov na Soriški planini nima ekonomske osnove. Gledate gospodarskih in drugih storitev, ki jih nastanitveni gost potrebuje, bi se moral opreti na Sorico. Nevzdržno

bi bilo na razdalji 5 kilometrov graditi novo turistično vas, hkrati pa staro naselje prepustiti odmiranju. Če bi dograjevali Sorico, bi hkrati pomlajevali tudi druga podgorska naselja.

Nadalje je v javni razpravi predlagano, da Soriško planino usposobimo za potrebe domačih gostov in razpoložljivi denar uporabimo za opremo smučišč, za gradnjo in urejanje tistih objektov, ki so tesno povezani s smučanjem. Predvideti je treba sprejemni center – centralni objekt s samopostežno restavracijo z okoli 300 sedežev ter druge servise, ki jih gost potrebuje za dnevno bivanje v gorskem okolju v obeh turističnih sezona in s prostori, ki jih potrebujejo tehnične in upravne službe tovrstnega gorskega središča. Gledate potrebe ležišč pa prepustimo času, da bo pokazal, kaj potrebujemo. Bolje je kasneje spremeniti načrte in nekaj dozidati, kot pa imeti druge in nerentabilne objekte.

Razvoj Železnikov je zahteval že leta 1969 sprejem zazidalnega načrta Kres-Cešnjica, kjer je bil center le v grobem opredeljen. Ob ureščevanju zazidalnega načrta pa se je pokazala potreba po konkretni obdelavi. Tako so bile spremembe sprejeti že leta 1975 in 1978. Sedanji predlog pa omenjena dokumenta dopoljuje tako, da prinaša urbanistične, arhitektoniske in programski zaslove za II. fazo gradnje centra.

Z njim so funkcionalno opredeljene površine za trgovske in poslovne prostore ter objekte širšega družbenega pomena, ki so postaja milice, pošta in banka. Predvidena je podkletitev teh objektov, da bodo pridobljeni prostori za skladišča in garažne bokse tako za potrebe samega centra, kakor za stanovalec stolpnice. Ker je predvideno podzemno oskrbovanje centra, bo isti uvoz služil ko dostop v garaže, blagovnico, hotel in bazen.

Celoten center bodo gradili po stopoma. Prva etapa obsegata izgradnjo pošte, hotela ter povečanje sedanje trgovine proti severu. Možna je tudi gradnja postaje milice. V drugi etapi pa bodo zgradili blagovnico do kraja, poslovne prostore in podzemne garaže.

Objekt s poslovнимi prostori bo vključeval banko in poslovne prostore za potrebe manjših organizacij, ki delujejo v sklopu centra kot so galerija, boutique in podobne manjše prodajalne, trafiko, turistične informacije in podobno. Celoten kompleks bo komunalno urejen.

Cestno omrežje, na katerega meji kompleks na južni in vzhodni strani, bo v celoti rekonstruirano. Promet bo potekal po dveh uvozih in sicer ob bazenu in glavnem uvozu na vzhodni strani s ceste proti Dražgošam. V območju centra je tudi avtobusno postajališče ob regionalni cesti Železniki-Škofja Loka. Peš poti v center potekajo prek predvidenega podhoda, prek brvičev Dašnjico in prek cestnih prehodov v križišču cest. Predviden je tudi skupni topolov.

Zazidalni načrt predstavlja zaključeno celoto, dodelano do končne faze. Na prostoru, ki ga obravnava, se nahajajo stanovanjski in gospodarski objekti, ki služijo kmetijstvu. Zato so predvidene nadomestne stanovanjske hiše južno od ceste Železniki-Škofja Loka. Za eno od kmetij, ki je po dejavnosti perspektivna, pa bo potrebno poiskati zadovoljivo lokacijo izven Železnikov.

Zato je treba k zazidalnemu načrtu priključiti še cono za nadomestne stanovanjske objekte, cono rezervata za poslovni center in cono rezervata za blokovno stanovanjsko gradnjo.

Osnutek zazidalnega načrta je bil javno razgrajen, v krajevni skupnosti Železniki pa je bila organizirana javna razprava. Bilo je precej pripombe, ki so v predlogu v večini upoštevane. Upoštevana je pripomba stanovalec Na Kresu 17 in bo četrta stolnica postavljena tako,

Sanacijski program v Mesoizdelkih

Mesoizdelki Škofja Loka so leta 1978 zaključili z izgubo, ki so jo pokrili sami. Letošnje prvo polletje so ustvarili ostane dohodka, vendar pa poudarjajo, da je dohodek prehodnega izčaja, predvsem zaradi izredno velike prodaje govedi v naših krajih, ki jo je zahtevala suša.

Sicer pa se težave v mesni industriji iz meseca v mesec zadrugejo. Neuskajene cene žive govedi in prašičev ter prodajne cene mesa in mesnih izdelkov so že dodobra izpraznila blagajne mesarjev, po drugi strani pa visoka cena kuruz vztrajno prazni hleve in svinjake.

Ceprav so med vzroki za izgubo v Mesoizdelkih lani načrivali tudi slabo notranje organizacijo in slabo samoupravno organiziranost, pa vendar ta ne more biti med poglavitnimi vzroki. Kar 90 odstotkov celotnega prihodka namreč predstavlja stroški in še tako dobra organiziranost in dobra organizacija dela ne dovoljujeta velikega manipuliranja v okviru 10 odstotkov razpoložljivega dohodka, iz katerega je seveda med drugim treba izplačati osebne prejemke in ustvariti skladne. Zato bo potrebna širša družbena akcija za ureditev položaja rejcev na eni strani in mesopredelovalne industrije na drugi.

Da pa bi stanje čimprej vsaj malo izboljšali, pri Mesoizdelkih predlagajo povezovanje in združevanje mesopredelovalne industrije Gorenjske in delitev dela med posameznimi organizacijami in večja vlaganja v predelavo, ki bi lahko veliko izboljšala ponudbo mess.

Sami pa manj kupujejo izven Slovenije zaradi nemogočih tržnih pogojev, sovlagajo pa v izgradnjo farme Kočevje, ki bo od prihodnjega leta dalje dajala 15.000 prašičev letno, vlagajo v stabilizacijske sklade za večanje staleža živine v domačih krajih in vlagajo v razširitev zmogljivosti predelave. Hkrati pa prizadavajo za spremembo kupoprodajnih odnosov v dohodkovne in si prizadavajo za pritegnitev sposobnih strokovnjakov v svojo panogo.

Zazidalni načrt za »Center Železniki«

Poslovni prostori, trgovina, hotel

kot je bilo določeno v prvotnem zazidalnem načrtu. Dodatne zelenice in otroška igrišča pa bodo v okviru športno-rekreacijskih površin. Ni pa upoštevana pripomba krajjanov, naj bi namesto poslovnega centra tam zgradili Tehnico. Lokacija za to varno je že opredeljena v industrijski coni Železnikov. Prav tako je upoštevana pripomba krajjanov, naj se potok Cešnjica ne prestavlja. Tudi pripomba, ki pravi, da razširjena cesta skozi Studeno ni rešitev in se predvideva gradnja obvoznice. Cesto pri Potokarju pa bo treba nizati. Delno je ugoden tudi zahteva Franca Habjana, Na Kresu 2, ki lahko zgradil nadomestne stanovanjske objekte z gospodarskim sloopjem v coni za nadomestne stanovanjske objekte, prav tako njegov meja Bogataj.

Kmetijska zemljišča skupnosti izvršni svet pa sta ugotovila, da usmerjeno kmetijo Antona M. nadomestne lokacije na območju Železnikov ni mogoče zagotoviti. Delno so upoštevane tudi pripombe Franca Hafnerja in Nandeta Šmita, ki prav tako ne morejo zagotoviti poti poveči njihovo funkcionalno zemljišče.

Sprememba zazidalnega načrta

Oživitev krajevnega centra

Krajevna skupnost Žiri je zaprosila za spremembo zazidalnega načrta Žiri za območje centra. Spremenjen predlog sta izdelala PA Ljubljana in Razvojno projektni center Idrija TOZD Atelje za projektiranje.

Predloženi zazidalni načrt skuša oživiti sistem starih krajevnih jedr z vsemi značilnostmi, ki so jih stara jedra imela. V mirnem, od prometa ločenem okolju, naj se koncentriira čimveč centralnih dejavnosti, od trgovine, gostinstva in uprave. Tak princip oblikovanja krajevnih središč se dandas že uspešno uveljavlja v svetu in prodira tudi k nam.

Krajevno središče mora biti mirna peč cona, namenjena človeku – občanu.

V programu centra, ki ga obravnava predlog zazidalnega načrta so opredeljene površine za gradnjo objektov kot so blagovna hiša, specializirana trgovina, salon Alpine, hotel ali motel z zmogljivostjo 60 ležišč, restavracija družbene prehrane, pošta z avtomatsko telefonsko centralo, banka in tržnica. Izven ožrega centra pa so predvidene površine za centralno parkirišče, re-

zervat za avtobusno postajo, mestni dom, postajo ljudskega slaščičarno, avto-moto itd.

Krajevno središče je lokacija dnevnega motornega prometa. Gradnja centra je zasnovana na fazi. Prvo bo mogoče zgraditi obrišenje sedanje ceste. Objekt se gradilo v 1. fazi so nanizani na strani ceste v smeri proti Škofji Lobi, pokrita pasaža, manjša nova trgovina v sklopu zadružnega doma, prizidek k celni fasadi zadružnega doma. Prizidek k zadružnemu domu je potreben, da se ogromna gradnja masa tega doma zlije z objektom zasnovno centra.

Druga faza obsegata objekte le sedanje glavne ceste in sicer samopostežno restavracijo, bene prehrane, gostilno in Alpine. Prometno II. faza pa bo prestavitev tranzitne ceste zunanjega stran centra kot obvezno ob kateri se na drugi strani naselitev parkirne površine in rezervoarne bodoči avtobusno postajo.

Objekti I. in II. faze tako nasečna mirna ploščad, ki mora biti atraktivna in urejena.

**Osnutek zazidalnega načrta
skladiščno-predelovalne živilske
cone Godešič**

Podaljšana javna razprava

Pri Godešiču je predvidena gradnja skladiščno-predelovalne živilske cone. Zanj je do leta 2000 predvideno 14 ha zemljišč. Zgradili naj bi grosistično skladišče, prazarno kave, pekarno, diskont trgovino, trgovino z gradbenim materialom in kurivom, prostor za vzdrževalno službo, upravno stavbo z vratarnico in parkirišče za osebna vozila.

Ob Železnikem tiru naj bi stalo grosistično skladišče in pekarna, ki pokriva največji del razpoložljivega zemljišča. Vzpostavljeno s cesto Škofja Loka-Jepca pa stoji daljši objekt, v katerem so vse ostale dejavnosti. Ta objekt hkrati ločuje ogrenjeni del cone od prodajno-poslovne dela. Na južnem delu cone je veliko parkirišče, odprt skladiščni

V javni razpravi je bilo izbrano prvo pripombe, največ pa je na problematiko posredovitne kmetijs

Organizator kulture in razdeljevalec vstopnic

No, delo organizatorja kulture v delovni organizaciji ni, ali vsaj naj bi ne bilo samo razdeljevanje vstopnic za gledališče, temveč vse kaj drugega. Toda žal, v večini kranjskih delovnih organizacij je še vedno tako. Le nekaj se jih lahko pohvali tudi z drugačno dejavnostjo.

Ena od najbolj delovnih organizacij na tem področju je vsekakor kranjska Iskra. Pri komisiji za kulturo pri sindikalni organizaciji deluje zdaj že šest sekocij. Pevski zbor imajo, likovno sekocijo, literano, recitatorsko – foto-kino sekocija deluje sicer v okviru kluba Janeza Pušnika in niso direktno vezani na komisijo – na novo pa so letos ustanovili folklorno skupino Iskra.

O njihovem delu sva se pred dnevi pogovarjali s predsednico komisije

GORENJSKI MUZEJ

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja Lojzeta Dolinarja. V 2. nadstropju iste stavbe pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v Gornjsavski dolini.

V Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove hiše si lahko ogledate razstavo knjig in otroških likovnih del Orok v vojni, ki sta jo ob Mednarodnem letu otroka in 60. obletnici SKOJA pripravila Pionirski oddelki Osrednje knjižnice Kranj in Osnovna šola Simon Jenko v Kranju. Razstava dopoljuje pod okriljem revije Pionir prikaz kiparskih prvev Metoda Frlica iz Osnovne šole v Gorenji vasi. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava del akad. slikarja Janeza Ravnika Plodovi v krajinu, v Mali galeriji Mestne hiše pa se predstavlja z zbirko akvarelnih pejsažev slikar France Smole.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem in republiška stalna zbirka Slovanka v revolucioni.

Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih pa so zaprte.

V kasarni Staneta Zagari v Kranju je odprt Muzej Prešernove brigade. Na Zg. Jezerskem si lahko ogledate restavrirani poznozdružinski kulturni spomenik »Jenkova kasarna«, ki je opremljen z etnološkim gradivom. V Stari Fužini je odprta stalna razstava Planinarska kultura v Bohinju. Odprta je vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

TRŽIŠKI MUZEJ

Polakova kajža hrani čevljarsko zbirko z originalno šuštarško delavnico, usnjarsko, tekstilno in lesnopredelovalno zbirko, od drobnih predmetov pa zgodovino poti čez Ljubljano in začetkov mestne naselbine ter zbirki zgodovina delavskega gibanja in zgodovina NOB. Muzej v Polakovi kajži je odprt ob delavnikih od 9. do 15. ure, ob sobotah in nedeljah pa je treba obisk predhodno najaviti.

V stari Kurnikovi hiši je lepo urejena nogavičarska zbirka, kolarska delavnica, gasilski oddelki, literarna zapuščina pesnika Vojteha Kurnika, zgornji prostori pa so namenjeni galerijski dejavnosti. Trenutno v njih razstavlja Franc Klemen. Razstava je odprta vsak dan od 16. do 18. ure, in sicer do 19. oktobra.

H. J.

Skupina Selekcija

občinstvo, šele potem bodo svojo glasbo razvijali v tehtnejšo obliko. Po svoje imajo prav!

Trenutno se pripravljajo na novo snemanje v studiu Akademik, vzporedno pa bodo z oktobrom začeli vsako nedeljo nastopati v domžalski hali Komunalnega centra. Njihove posnetke lahko poslušate na ljubljanskem radiju, »živo« pa se boste do nezavesti naplesali v Domžalah. Selekcija prijazno vabi!

Za konec velja zapisati, da Selekcija ni prva gorenjska skupina, ki se je odločila za ustvarjalno glasbeno delovanje. Prva in najtehnjejsa je še vedno tržiška Sedmina, ki uspešno deluje že v jugoslovanskih merilih in se trenutno pripravlja na snemanje albuma »Embrio«. Prve posnetke je napravila skupina Sibila iz Kranja in se uvrstila na Stop pops 20, slovensko lestvico popularnosti. O kreativnem delu resno razmišlja tudi skupina Modrina in še nekaj ansamblov. Še bo veselo na Gorenjskem! Tekst in foto: K Mohar

Menda ni mladega Gorenjca, ljubitelja plesa in glasbe, ki še ni slišal za vokalno-instrumentalno skupino Selekcija iz Kranja. S spremno izbranim repertoarjem plesne (predvsem disco) glasbe in solidno igro je skupini uspelo osvojiti številne plesalce in poslušalce. Tako se ne zgodi, da bi dekle in fantje nastopali pred praznovanjem dvorano.

V skupini izstopa Irena Bukovnik, odlična pevka z bogato obarvanim glasom, njej enakovredno vlogo pa igra Dare Novak, basist, vokalist in avtor besedil ter glasbe. Prav tako so pomembni preizkušeni kavijastur Ivan Gorenc, kitarist, vokalist in kongoist Aleksander Demšar in bobnar ter vokalist Janez Žganjar.

Za razliko od preteklosti, ko so terzgarili po gorenjskih plesaličih, podobno kot večina ansamblov, so zdaj nekaj spremenili svojo glasbeno pot. Začeli so pisati lastno glasbo, ki jo že snemajo za ljubljansko RTV. Trenutno se na radiu vrti njihova prva posnete pesem z naslovom »Ljubezen v avtu«. Skladba je napisana v stilu trenutno tako popularnega disco in jo bodo poslušalci slegkoprej zelo ugodno sprejeli. To seveda še ne pomeni, da je Selekcija zavzela kakšno pomembno mesto na slovenski glasbeni sceni. Disco pač ni kaj več kot glasba za ples in zabavo, kot taka pa nima prave »teže« pri kritikah in drugih strokovnih ljudeh. Člani Selekcije se tega zavedajo, vendar bodo vseeno vztrajali na začetni poti. Za začetek pa jim zdi najpomembnejše osvojiti

za kulturo v kranjski Iskri, Bibo Uršičevo. Prav nič se ne more pritoževati čez delo sekocij. Tisti, ki so vključeni, so sila delavnih in povsod jih je čutiti. Njihov pevski zbor je letos nastopal tudi na proslavi 1. maja v Bohinju in v načrtu imajo, da bi še letos začeli z nastopi po vseh Iskrach v Sloveniji. Najprej bi imeli nastop v Semču. In likovna sekocija! Izključno so amaterji, vsak išči svoj stil in dobili so že več priznanj. Letos so razstavljalni v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani, v Ribnici, v Brežicah. Jalovec Izidor in Razborsek sta imela samostojne razstave. In še letos, upa, bodo pripravili razstavo del slikarja Iveta Šubica in kiparja Staneta Jarma. Tudi s Tonetom Svetino se dogovarjajo, da bi razstavil svoje skulpture na Laborah. Zelo radi odstopijo za njihov prostor tudi zunanjim umetnikom. Za jesen pa skupina iskrskih likovnikov-amaterjev pod mentorstvom Ceneta Avguština pripravlja skupno razstavo.

Tudi z literarno skupino se v Iskri lahko pohvalijo, kot nikjer. Že dve skupni deli so izdali. Lana knjižico »Globoko v nas« in letos »Našo izpoved«, in so menda edini primer v Sloveniji, če ne v celi Jugoslaviji, da so svojim delavcem omogočili izdajo takega literarnega dela.

Recitatorji so navzoči pri vseh poslavah. Z občinsko konferenco mladine in garnizijo Staneta Žagarja sodelujejo.

Folklorno skupino so dobili še letos aprila. Prej je bila to folklorna skupina iz Predosej, pa je v njej vsaj polovica Iskrašev, in so se letos domenili, da bodo nastopali pod imenom Iskra. Letos so bili že v Djakovem na zveznem festivalu folklornih skupin, v Italiji v Vidmu, pa na Koroškem so plesali našim otrokom v slovenski koloniji. Zelo radi nastopajo.

»Vendor pa je to veliko garanje,« pove Biba. Ce vzamemo samo folklora. Koliko vaje je treba, da se uskladijo gibi, ritem, glasba. Resnično moraš imeti veselje za to, da vzdrži poleg obvez, ki jih imaš. Isto velja za pevce. Pa vseeno se mi zdi, da bi naš pevski zbor bil lahko veliko večji. Pri 7000 Iskraših je trideset, petintrideset pevcev vse premalo.

Ze res, da je veliko ljudi danes preobremenjenih z delom v službi, doma, z družbenopolitičnim delom, toda še vedno so med nami ljudje, ki imajo na pretek časa, pa se jim ne ljubi. In človek razmišlja, kako bi vseeno pritegnil te ljudi. Mi smo poskušali že prav vse: porabili vsa javna občila, časopis, zvočnike, informatorje, osebne kontakte, toda ne premakne se nikamor. Saj sem pa tja kdaj pripravil seminar za organizatorja kulture v delovnih organizacijah in nam govoril o oblikah dela, toda, kako pridobiti nove ljudi, za to ne da nihče recepta...«

Morda bi bilo prav, da bi se srečali enkrat vsi organizatorji kulture, ne samo iz Kranja, s cele Gorenjske, ali pa še širše, da bi izmenjali izkušnje. Mogoče pa kje gre ljudem le drugače od rok do delo.«

»Vi vodite to komisijo ob svojem delu. Se vam zdi, da bi bil za Iskro potreben profesionalec na tem področju?«

Za ta obseg dela še ne. Teža dela je le na vodjih posameznih sekocij, predsednik komisije, oziroma komisija, le koordinira vse delo. Toda, če bi hoteli kaj več, če bi prišel človek, ki bi bil bolj sposoben zdramiti kulturno delo pri nas, bi verjetno imel zadosti dela.«

D. Dolenc

O pomenu razstave OTROK V VOJNI je spregovorila vodja kranjske pionirske knjižnice, Vika Konc. Foto: F. Perdan

Kulturni dogodek v Kranju

V petek zvečer so bile v Kranju odprte kar štiri razstave: v galeriji Prešernove hiše razstava OTROK V VOJNI, v Prešernovi kleti lesene plastike Metoda Frlica, v galeriji mestne hiše olja Janeza Ravnika in v malo galeriji mestne hiše akvareli Franceta Smoleta.

»Kaj je vojna? Ali to, kar mi o njej pripovedujejo starši, ali to, kar se mi igramo... Res je ne poznamo...« pripoveduje deklica.

Pa vendar jo poznamo. Iz pripovedovanja starejših. Doživljajo jo po svoji in tako so jo tudi upodobilili na svojih risbah: Nemci so temni, zeleni, mrzli, matere in otroci, ki jih trgoajo ob njih, pa topili, živih barv. Kar čutiš vso tesnobo, ki jo doživljajo njihovi vrstniki, kurirki, ko jih njihova samotna kurirska pot pelje po gozdu, ki tuli v vetru in burji... Kot pravi v spremni besedi k razstavi Cene Avguština. Plodovi po svoji naredijo simbolizirajo rast, pa tudi naravni razkroj... Krajina je postala posoda, ki je sprejela razpadajočo tvar in jo začela vscravati vase... In spet je tu nov živiljenjski krog, v katerem se bodo spet začele bohotiti nove oblike...

V svojih akvarelih ima slikar samouk, Franc Smole iz Ljubljane, rad krajino. Motivi s Trebuščo, Tamarjo, slap Nežica na Fari, Kolpa, mlin, pokrajina pred nevihto. Barve se razlivajo, močna je igra svetlobe in sence, akvareli pa mehki, božajoči. Izraz spominja na impresioniste. Ob Smolotovih akvarelih človek spet doživi vse bogastvo in razgibanost naše pokrajine, ki je umetnikom neizčrpán vir motivov.

Res vredno ogleda. Vse štiri razstave bodo odprte še do 11. oktobra.

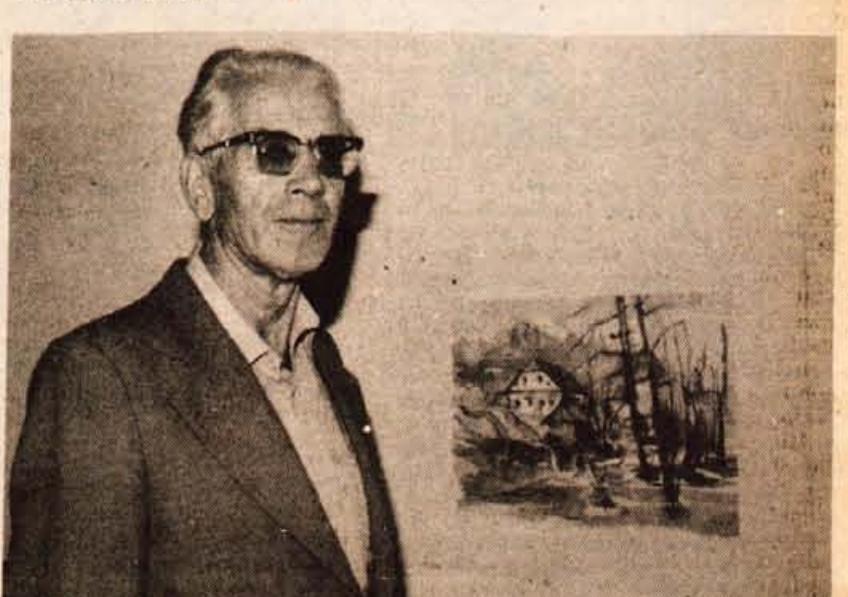
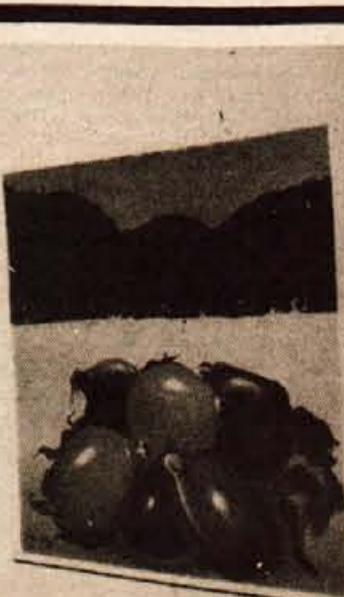
D. Dolenc

Iz lipe je Metod Frlic, Golešnikov iz Sušec pod Bleščecem, izrezjal svoje kipe. Foto: F. Perdan

Na svojih najnovejših oljih je akademik Janez Ravnik z Bleda upodobil pladove in semena – Foto: F. Perdan

Slikar samouk, France Smole, je v svojih akvarelih pokazal našo krajino – Foto: F. Perdan

BOGINJA - MATI VETROV

ANDREJ ŠTREMELJ

14. nadaljevanje

Počasi smo se pripravili na sestop. Nase sem navlekli vso obleko, kar sem jo imel s seboj. Druga je drugim smo odšli po grebenu navzdol. Tam, kjer smo hodili prej, je bil sneg poteptan. Tako je veter odnesel le sneg na obeh straneh gazi. Gaz, ki je bila prej nižja od okolice, je tako postala višja tudi do pol metra. V močnem vetru smo tako hodili po grebenu kot vrhodci. Med potjo smo se odločili, da sestopimo kar v bazo, če bo Tone za to, seveda. Tam se bomo lahko še najbolje odpocili. Vsi, ki jih srečujemo na poti navzdol, so slabe volje. Vračamo se s hriba skoraj brez vsakega učinka. Včasih imam občutek, da nas pogledi tovaršev obtožujejo. Vendar takoj, ko nov sunek vetra vse zasuje z bleščečimi iglicami ledu, se ti pogledi spremeniijo. Veter namreč tudi nižje ne štedi z močjo. Pod dvojko prenaša celo pesek. Prava norišnica. Vsi, ki prihajajo iz nižjih taborov, so zaviti kot medvedje. Le nos in usta nista zakrita. Ne govorimo veliko, saj ima sedaj glavno besedo veter – sin gore, na kateri smo. Pobočja pod Induplatijem se mi sedaj vlečejo že ob povratku. Dobro se zavedam, da bo treba tu gor vsaj še enkrat. In če ne bo dovolj še enkrat, dokler pa ne pridemo na vrh, ali pa nas gora dokončno zavrne. Misel na ta dolga snežišča, za katera se zdi, da sploh nimajo konca, so prava psihološka vojna, ki jo gora vodi proti nam. Vedno, kadar sem hodil po hribu, sem znova in znova ugotavljal, kako ogromna gora je Everest. Pred Everestom sem že bil na enem od stirinajstih osemisočakov, na Hidden Peaku v Karakorumu. Ta osemisočak je proti Everestu pravi pritlikavec. Tu je samo vršna piramida višja kot S triglavsko steno.

Na poti preko sedla nas premetava kot pijance. Utrenjeni kot smo, se ne moremo upirati sunkom vetra. Vsake toliko časa padem po tleh. S težavo se poberem. Nagrem se v smer vetra, tako da se naslonim nanj. Tedaj pa se zamenja smer in spet se znajdem na tleh. Najhuj je tik pod Alpino. Le s težavo se privlečem v luknjo. Kar naenkrat nič vetra. Se bučanje je pojeno. Le Štefanov: Zdravo, Drejc!, je prekinil nenadno tišino.

Preden smo sestopili, smo se oglasili še pri Tembi. Ta Serpa, ki je po sili razmer postal kuhan v Alpini, je neutruden. Ob vsakem času te postreže z vročim čajem ali kakavom, pa tudi hrano ima skoraj vedno pri roki. Kar en mesec je preživel v ledeni luknji v Alpini. Kuhal je na štirih kuhalnikih (5 kg jeklenke) in na velikem kuhalniku z dvema gorilcema, ki je bil priklopil na veliki 10 kg jeklenki. V treh ogromnih posodah je neprestano topil led, tako, da vode ni nikdar zmanjkalo. Led, iz katerega je topil vodo, je kopal kar v votlini. Tako je v tem mesecu dni skopal celo sobo.

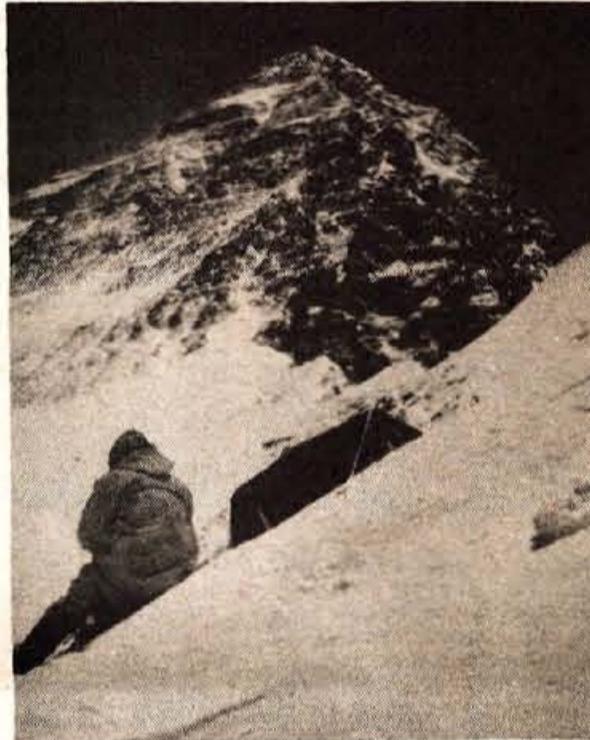
Pred povratkom v bazo smo se v Alpini običajno preoblikovali. V Alpini je imel namreč vsak veliko vrečo, v kateri je imel svojo višinsko opremo: čevlje, puhaški komplet, nogavice, rokavice, pulover, itd. Za pot iz baze v Alpino so zadostovali običajni čevlji in obleka. Tudi dereze, cepine in kladiva smo potem, ko je bila pot na sedlo enkrat nadelana, puščali kar v Alpini. Tako smo se izognili odvečnemu prenašanju opreme iz baze v Alpino in seveda nazaj.

Od Alpine naprej, pa vse do vrha, smo imeli dereze neprstano na nogah. Ce bi ti v enem od višinskih taborov npr. v Rašici, nekdo »ukradel« dereze in cepin, bi bilo tako, kot bi vozniku formulje ena pred dirko ukradli avto. Tudi na stranišču ni bilo priporočljivo hoditi brez derez ali vsaj cepina. Dule je odšel na stranišče le nekaj metrov od šotorja. Na nogah ni imel derez, k sreči pa je imel cepin. Na trdem ledu, ki se je skrival pod mehkim snegom, mu je zdrsnilo. Z grozo sem ga opazoval, kako je neverjetno hitro pridobil na hitrosti. Vetrni kompleti so bili kot nalač za to, da je bil pospešek pri zdrušu ogromen. Le z veliko prisrbnostjo se je

ustavil s pomočjo cepina. Pri tem si je do krvi odrgnil členke na roki, kajti bil je brez rokavic. Rane si je namazal s propolis mazilom, zato so se mu hitro zacelile. V višinah so namreč najmanjše ranice lahko usodne. Seveda ne za življene, ampak ti lahko za več tednov onemogočijo delo na gori.

Stef si je, na primer, takoj v začetku, ko smo se postavljali bazni tabor, na nekaj mestih ranil roke. To so bile le majhne praske, katerih sploh ni jemal resno. Kasneje so se mu pričele gnijoti in končno mu je Muma prepovedal delo na hribu. Sedel je v bazi in to zaradi majhnih prask, ki so se mu gnijobile in to vedno globlje. Šele čez kakih štirinajst dni so se mu toliko zacelile, da se je lahko vključil v delo na gori.

V bazi je pusto. Veter, ki piha po ledenuku navzdol, je mrzel in da slutiti, da je v višinah še hujše. Šrauf v Krki je bil edini, ki je trmasto vztrajal in napredoval proti petici. Vendar na greben nad kaminom, približno tam kot Mka, ga je veter ustavil. Premetaval ga je od skale do skale in cele pol ure se je trudil, da je lahko sestopil. Vsi Sahibi in Šerpe so se še istega dne vrnili v dolino, v tabor Alpina. Vreme je »lep«, nebo je kristalno čisto, le velike zastave, ki jih podi veter, na grebenih pričajo, da orkanski veter v višinah ustavi vsako navezo nad Krko (T4). Zvezni oficir, mr. Thapa, napoveduje, da se bo veter ponovil šele, ko bo zapadel sneg.

Tabor 3 (Rašica). V ozadju vršna piramida Everest.

Dolgčas v bazi smo si pogosto pregnali z branjem. Kmalu sem prebral vse knjige, kar smo jih prinesli, od Butalcev naprej. Poleg knjig smo imeli na razpolago nekaj časopisov, ki so sicer s precejšnjim zamudo prihajali v bazo. »Bazni mački«, tisti, ki so bili ves čas v bazi, so nam običajno pobrali vse časopise. Glavni »zbiralci« časopisov je bil Muma, ki bi na koncu lahko odprl knjižnico. Bolj sveže, vendar tudi bolj površne novice kot iz časopisov, smo izvedeli od radioamaterjev, ki sta kar pridno lovila valove iz Jugoslavije.

SE NADALJUJE

Ijubljanska banka Temeljna banka Gorenjske

V ta raj je vdrl hudič leta 1778. V obliki belega drznega moža, ki se je po samotni plovbi čez Pacifik, z angleško barkočo in bando izmečkov evropske družbe, izkrcal na peščeni sipini sosednjega otoka Kauai. James Cook, raziskovalec, vitez in okrutnež.

Tisto, o čemer sanjajo danes romantični tega bolnega sveta, je doletelo prve mornarje. Kot bogove so jih sprejeli gostoljubni domorodci. Jejte, pijte, ljubite se... Ostanite tu. Bodite srečni skupaj z nami.

Mornarji so bili pijani od uživanja. Verjeli so, da so odkrili raj, ki ga obljubila krščanstvo.

Otoke paradiža je kasneje opisalo mnogo pustolovcev. Stevenson, Mangham, London, Twain. Ustvarili so mit. Privid romantikov vsega sveta. Turistične brošure omenjajo idealne počitnice. Vse leto večna pomlad. Subtropska blaga klima v tropskem zelenju. Ognjeniki, cvetoče doline, lagune sinjih voda...

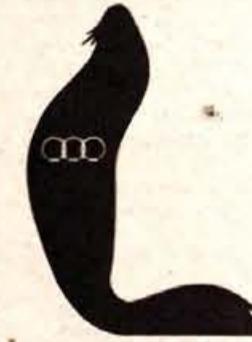
Pridite ljudje! Prinesite svoj denar! Pridite bedaki, da vas oskubimo. Vi snobi malomeščanski. Odmitajte lene riti izpred TV in uživajte.

Meni so bili Hawaii vedno sanjski kraj, kamor bom nekoč pobegnil pred sitnimi starši, pred zmešanimi profesorji. Kraj, kjer me ne bo zeblo,

Nasvidenje leta 1983 v Casablanci!

Nasvidenje v Casablanca

Jugoslovanski športniki so teh sredozemskih igrah osvojili stosedemindvajset medalij in priznali rekord iz leta 1971 Altiru. Od teh je šestinpetdeset najzlahnejših, osemnajstih srebrnih in triinštiridesetih bronstih. Največ jih je dobit plavca Triglava Borut Petrič, ki je zaključku nosil našo zastavo.

V zadnjih dveh tekmovalnih dneh so od gorenjskih reprezentantov nastopili še kolobarji in lokostrelci. Savčan Bojan je prej na 160 km krožil vokrog Marjanja med posmehom osvojil peto mesto, medtem ko moral Marko Čudermaš v drugem krogu odstopiti. Zmagal je Franco Regis Cleve pred Francijsom Castaignom in Marokancem Mustaphom Nasinem. Ob zaključku lokostrelcev dela tekmovanja sta na prve dve mestih slavila Italijani. Zlato je osvojil Sante Spigari, srebro Giancarli Ferrari, brat Fernano Simon iz Francije, slovan Bojanu Postrnaku je v zadnjih nastopih izognila bronasta kolajna, Franci Oki iz kranjskega Exoterma pa je doveti.

Sicer pa smo z gorenjskimi representanti lahko povsem dovoljni, saj so osvojili kolajn kot smo pričakovali, ostali pa so dosegali najboljšo letošnje rezultate in uvrstitev. D. Humer

SPLIT, 30. septembra — Vse je končano. Vsi odhajajo. V sobotnem zaključku se je ponovila slika z otvoritve. Spet so na novem stadionu v Poljudu slavnosten spored ob zaključku osmih sredozemskih iger pokazali osnovnošolci in mornarji ter športniki iz štirinajstih sredozemskih držav. Miro Cerar, Djurdija Bjedov in Stipe Bošić so spustili zastavo sredozemskih iger in to je bila označitev konca petnajstdnevnih borb v Splitu, Zadru, Šibeniku, Trogirju, Omišu, Sinju, Makarski, Supetru in Hvaru. Vseh petnajst dni iger je odsevalo prijateljstvo in mladost, zato tudi za konec zaključne prireditve »Kozaračko kolče« vseh nastopajočih s tekmovalci in tekmovalkami. Nasvidenje leta 1983 v Casablanci!

To je bila spet veličastna dekoracija ob spuščanju zastave na prizorišču velikih borb. Zavesa je spuščena za štiri leta. Za 2500 nastopajočimi športniki iz Grčije, Alžira, Malte, Egipta, Francije, Italije, Libanona, Maroka, Sirije, Španije, Tunisa, Turčije in Jugoslavije.

ne bom lačen in ne bo potrebno obiskovati zobozdravnika. Skratka, zavetišče, kjer se človek lahko otrese vsega, kar imenujemo tegobe, skrbi in breme. Kraj neskončne pozabe. Cista iluzija!

Angleži so domorodce izkorisčali, dokler niso začeli krasti tudi oni. Nekaj sekir in žebeljev je izginilo s palube. Za Polinezijce je imelo magično moč vse, kar je bilo železno. Cook je hotel rešiti situacijo tako, da je ugrabil poglavarja.

Ko so ga pod pretvezo peljali na ladjo, je nastal direndaj. Prva kri je stekla... Boj se je vnel z vsem skritim temperamentom, kapitan Cook pa ni znal plavati. Razsekali so ga na počeni plazi, tik visokih valov.

Hawaška zgodovina pravzaprav ni tako obsežna. Angleži se za otroke niso več zmenili, prišli pa so Japonci. Zaslutili so dobiček v idealnih dolinah med vulkanji. Nasadili so ananas. Pa sladkorni trs. Plantaže so vzcvetale. Nekaj pa je manjkalo. Delovna sila. Hawajci so za delo rahlo leni. Delovna navade se skozi stoletja niso vzgajale. Vse, kar so potrebovali, jim je dala narava sama. Namesto, da bi delali z motiko za skromne peneze, so raje sedeli v senci pod palmo in se poskušali v igranju ukulel, majhnih inačic kitar, ki so jih prinesli mornarji v svoji prtljagi. Kadar se je morje dvignilo, so vadili v jahanju na valovih.

Zato so Japonci družno z ostalimi belimi priseljenci pripeljali čez mor-

K MESU ODЛИЧНА
 KAMNIŠKA GORICA

Tihomorska noč je doživetje, če si sam. Sedem na mivko, pred prvo predstavo valov, in prisluhneš tisti tožbi morja, ki je video na teh obalah kokosa, mangov, papaja, plumerij... toliko lepega. Dvesto let nazaj so stale tod tihle slamnate hišice. Ob takem času so se može vračati z lova. Ribe in bisere so lovili. Žene so jih pričakale z bobni. Zaplesali so ob ognju, morje je burilo fantazijo. Komarjev ni bilo, tudi naglice ne, niti strahu pred smrtnjo in sifilisom. Verovali so v svoje bogove. Žrtvovali so jim v mareeh - svetih krajih.

Ko jim je hula-hula zavrela kri, so se ljubili pod palmami. Edino zvezde so bile priča. Spolnost je bila nekaj lepega. Rojevali so se zdravi otroci, ki so starše spoštovali.

Hotel, mišičasti mladci, deske za surfing, palme, turisti

je najcenejšo delovno silo. Nisi Pa Korejce, Filipince. Zadaj pričali Indijci.

Havajski kralji Kamehemehe so hoteli združili vse otroke. Sedaj je: Kauai, Oahu, Maui, Lanai, Hawaii... Eden izmed njih celo sanjal, da bi ustanovil polensko federacijo, v katero bi spadali otoki polinezijškega trikotnika. Daljni južni Velikonočni otok Nova Zelandija. Američani so vili najboljšo naravno luko zvez Pearly Harbour in priključili bivali radij kot svojo petdeseto držav Union Jacka.

Amerikanci so bismisani. Niso znajo, nos imajo. Turizem je glavni hotelski koncer ob Nisi last Franka Sinatre. Mafija tam, kjer je denar. Kilo kruha je 1976 stalo pet jurjev.

Kaj sem počel tri mesece na wahi? Težko je bilo. Emigracije nista sem se rešil v zadnjem času. Tisti playboy, lastnik nočne žive, me je rešil. 500 dolarjev, ki prišli od doma, situacije ni spravilo. Dobil sem ameriško visto in slednje tri mesece.

Prevračal sem kante in hrano sem si iskal tudi po banki krožnikih vedno kaj ostane. Sem pobiral. Dolge, kratke, redke žminki, tanke, debelo obloge. Največ jih leži pred semaforji. Leta je postanejo ob rdeči luči nervozno.

SE NADALJUJE

Od dnevi sta Tončka in Miha Vrhunec, Glavanova s Plavža v Železnikih, urovala svojo zlato poroko. Foto: D. Dolenc

Vsak dan se nama zdi lepši

Ljubezen se je vžgala, ko je Glavanov Miha iz Železnikov služil vojsko v Varaždinu, pri konjenici, je v uniformi in z dolgo sabljijo bil na »urlaub«. Postaven fant je bil in še danes, pri devetinsedemletih, ga ni ukrivilo. Skoraj devet je trajala ljubezen, potem pa sta z Majdneko Tončko vzela. Našt zdravih otrok se jima je dilo in vsi še žive. Petindvajset otrokov imata in prav nikoli jima ni bilo. Mama še danes kuha za svet ljudi in oče se ne more ločiti od svojega avtomobila. Prej, ko še ni imel avtomobilov, je fural s konji. Pri tem, na gostilni, je delal 23 let. Še je dobil prvi avto v roko. Ko so si cesto na Blegoš, je bil prvi z dom na Blegošu. Po vojni je vozil avtobus. Vse do leta 1961, ko je šel v vojno. Pa ni miroval. Se za Iskro je ušel in danes ima svoj mali tovorav, s katerim še komu kakšna drva napije in podobno. Skoraj 50 let je

preživel z avtomobilom in pravi, da se mu zdi, da je takoj za deset let mlajši, ko sede za volan.

Mama je s petimi leti začela spicke delati, pa je šele pred par leti odložila punkelj in kleklje. Koliko noči je šlo! Toda kakšen dinar se je pa le poznal, kajti ena sama plača pri takšni družini je hitro pošla. Najhujše je bilo med vojno, ko so bili še vsi majhni, pa nobenega pravega zasluga. In takoj po vojni, ko se je oče tako hudo ponesrečil. Avto ga je pomečkal in je pol leta v bolnici hrom ležal...

»Zdaj se nama vsak dan zdi lepši«, se smehlja ata Miha »in če bova tako pri močeh kot zdaj, lahko še biserino poroko pričakava.«

In če bosta take volje, kot sta bila mama Tončka in ata Miha oni dan, ko je ata godoval, če bo v njunem domu vedno tako veselo, potem jo bosta zagotovo.

D. Dolenc

Od dve letoma je krajevna skupnost Besnica uredila in razširila cesto Rakovce do Zgornjega Zabukova. Pod vasio so pri širjenju naleteli na denec oziroma hudournik, ki je začel odnašati gornji breg in je tako spodnjesel pot, ki vodi na polje Tone Demšarja iz Zabukova. Čeprav se kakor pohvalno in vse podpore vredno prizadevanje krajevne skupnosti kranjanov, da je cesta urejena pa tudi na takšne »malenkosti« ne bi smeli zabititi. Res je, da problem ni velik, pa vendar meče senco na skupna priziranja. Zlasti še zato, ker je bilo oblikovljeno, da bo zadevo urejena že pred kol itom dni. Ob tem pa velja poudariti, da se hudournik živa po cesti, ki makadamska in bo ob prvem večjem deževju poškodovala vaško cesto in le poljsko pot.

Upokojenci spoznavaajo domovino

Bled — Društvo upokojencev na Bledu ima zares delovno vodstvo. Člani društva se radi sestajajo v domu, kjer imajo skromno okrepčevalnico in dve sobi za prireditve in proslavite. Na dvorišču so uredili keglešče, v kletnih prostorih pa pridno vadijo pevci. Upravnji odbor je že poskrbel za načrt pripravki, tako, da bodo imeli primernejše prostore za sestanke in za predavanje.

Ze vrsto let društvo organizira izlete in tako so si člani ogledali že mnogo krajev v ožji in širši domovini, pa tudi v sosednjih državah. V četrtek, 20. septembra, je bil zadnji letošnji izlet. Odšli so v Goriska Brda, se vračali skozi Vipavo in Ajdovščino, ogledali Predjamski grad in se v večernih urah pripeljali na Bled. Posebno pohvalo pri izletih pa zaslužijo vodiči, ki se resnično potrudijo, da bi izletnikom povedali kar največ. Na zadnjem izletu jih je vodil priljubljeni Komšasov vodič Jože Strukelj.

M. S.

Tekmovanje turističnih podmladkov

Komisija za turistični podmladek pri gorenjski turistični zvezi je vsem podmladkom na osnovnih šolah, občinskih turističnih zvezih Škofja Loka pred kratkim poslala pravilnik o tekmovanju in nagradah ter gradivo za kviz tekmovanja o poznavanju Škofje Loke ter selške in poljanske doline. Podmladki naj bi poslali počila o svojem delovanju in najboljše spise do 25. oktobra, do 15. oktobra pa prijave za udeležbo na kviz; razen tega bodo vse šole prejete tudi knjige Franceta Planine, kjer je opisana Škofja Loka z okolico. Knjige so namenjene šolam in trajno last kot skromno darilo za delo turističnih podmladkov.

Gorenjska turistična zveza bo organizirala predtekmovanje. Stiri najboljše bodo prišle v finale, ki bo na srečanju turističnih delavcev Gorenjske, predvidoma 10. novembra v Žireh.

B. B.

Upravljanje lovišč

Jesenice — Iniciativni odbor za triglavsko lovskogojitveno območje pri Zvezni lovski družini Gorica je sprejemal pripombe na osnutek družbenega dogovora o določenih zadevah pri gospodarjenju z divjadi in v upravljanju lovišč. Zdaj je tudi za delegate jeseniške občinske skupščine pripravljen besedilo družbenega dogovora.

Udeleženci dogovora, ki je korenin v pomembem za triglavsko območje so predvsem organizacije in skupnosti s področja lovstva, kmetijstva in gozdarstva. Vsebinska družbenega dogovora izhaja iz določil ustave in zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč.

Na območju Triglava je potrebno usklajevati skupne interese in zagotoviti možnosti za obstoj in ohranitev predvsem gamsov, srnjadi, muflonov, kozorogov, velikega petelima, ruševca, planinskega orla in druge divjadi. Lani je bilo v loviščih triglavskoga lovskogojitvenega območja okoli 4600 gamsov, 4400 srnjadi, 431 muflonov, 160 kozorogov, 107 jelenjadi, 300 velikih petelinov, 770 ruševcev in 4 planinski orli. Največ, so odstreljeni srnjadi, gamsov, ruševci, muflonov in jelenjadi.

Družbeni dogovor naj bi podpisalo 76 krajevnih skupnosti, lovskih družin, kmetijskih zadrug ter tudi skupščini občine Radovljica in Jesenice.

D. S.

Planinska slikarska kolonija na Vršiču

Kranjska gora — V pondeljek, 1. oktobra, se je na Vršiču in v okolici začela že tradicionalna slikarska kolonija, ki jo že vrsto let pripravlja Planinsko društvo Jesenice. Udeležili so se je člani kluba DOLIK Jesenice in slikarji iz drugod. Svoja dela bodo po zaključeni koloniji razstavili na Jesenicah in v Kranjski gori.

B. B.

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(12. zapis)

Sodobna prometna sredstva (avtobusi, žičnice) so povsem preusmerila planinska pote. Le kdo hodi še mimo Primoža na Veliko planino — ko pa se iz doline Kamniške Bistrice tako zložno vzpenja žičnica do Šimnovca. Zato je pot mimo Primoža tako zapuščena — komaj, komaj sem jo zmogel (pred 14 dnevi). Nič drugače ni s potjo na Krvavec. Včasih je bilo tako: z vlačkom do Kamnika, nato pa skozi Tunjice proti Sidražu, Senturški gori in mimo Ambroževca na vrh. Danes velja le žičnica od Zanjivca v dolini do Gospinca in potem še z enosedežnico do Doma. Truda nobenega, doživetij le malo...

Vse drugače pa je bilo nekoč, ko si moral s svojo močjo premagovati strmine. No, z ene teh poti se spominjam Tujnic.

Tunjice pri Kamniku

VINSKI VRH

Hote sem tako naslovil to poglavje. Saj govori o gričevnem tem svetu, tako nenavadnem za kamniško deželico — saj ta pozna le ravna polja, vodnate doline in visoke gore. Tako »dolenjskega« gričevja, kakršno je okrog Tunjic, pa popotnik res ne pričakuje. No, da bo podoba gričevanja pokrajine prisnejska, povem, da so na Vinskem vrhu (467 m) še nedavno gojili vinško trto.

Tunjice s Tunjiško mlako leže dobesedno sredi gričevja, kakre 3 km severozahodno od Kamnika, ob izvirih Knežev v Tujniščici.

Vas je že zelo stara, saj je izpričana že leta 1397. Blizu farne cerkve so našli (leta 1842) rimske zlatnike iz 5. stoletja. — V času turških vdorov, je bila prvotna cerkev obdana s taborskim obzidjem.

STELETOV DOM

No, prav zato sem še enkrat obiskal Tunjice — da bi videl na fasadi rojstne hiše konzervatorja in umetnostnega zgodovinarja Franceta Steleta, vzdano spominsko ploščo. Tak je bil načrt: da v septembru 1979 krajevna skupnost Tunjice odkrije na Steletovi rojstni hiši (Tunjiška mlaka št. 9) primerno spominsko obeležje. — Moja pot je bila zaman: plošča še ni vizidana, tudi domači še nič ne vedo, kdaj bo. Niti kakšna bo.

Toda za pogovor o čudovitem človeku, kakršen je bil dr. France Stele, pa je priložnost kar najbolj pravšnja.

Rojen 21. februarja v Tunjiških mlakah št. 9, je umrl v Ljubljani leta 1971. Kmečki sin se je povzpel do znanstvenika evropskega slovesa. Priznan strokovnjak za spomeniško varstvo, je bil v prvi vrsti konzervator. Hotel je umetnine ohranljati, ne restavrirati, t. j. prenavljati, poživljati — največkrat pa pokvariti. Stele je hotel slejkoprej ohranljati zgodovinsko pričevalnost. Takole se huduje: »Zal se je na Potočnikovih freskah in drugih slikah udejstvoval kot neumel restavrat Matija Koželj in cerkev močno oškodoval.«

Dr. France Stele je napisal vrsto knjig s področja umetnostne zgodovine, omenim le Umetnostnotopografski opis okraja Kamnik. Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih, Umetnost Zapadne Evrope, Slovenski impresionisti idr.

CERKEV MARIJE SAMOTRETJE

Břz moram razložiti to — Samotretje. Tako namešč v cerkveni umetnosti označujejo podobe Marije z detetom, ki jima stoji ob strani sveta Ana, mati Marijine. No, tunjiška cerkev je posvečena le sveti Ani! Nekdaj zelo

obiskovana božja pot — danes komaj dosegljiva po slabem makadamskem kolovozu (kot sv. Primož)! Farna cerkev pa še s pokopališčem za vse Tunjičane — mar res nikogar ne moti tako brezbrisnost? Povsod asfalt, tudi do Tunjiške mlake — tu pa hudourniški kolovoz...

Cerkve sv. Ane v Tunjicah je prvi omenjena leta 1526. Potem pa izvemo, da jo je dal komendski župnik, slovenski Peter Pavel Glavar sredi osemnajstega stoletja podreti in novo sezidati. Tako, kakršna je današnja: mogočna, dvostolpa, z imenitno fasado in s kupolo, ki skoro dosega višino zvonikov. Menda si jo je arhitekt zamislil po vzoru cerkve sv. Neže v Rimu.

Skratka: imponantna cerkev na najlepšem vrhu tunjiških gričev. S freskami in oljnimi podobami gluhenega slikarja Janeza Potočnika, kroparskega rojaka.

Umetnostni zgodovinar dr. France Stele

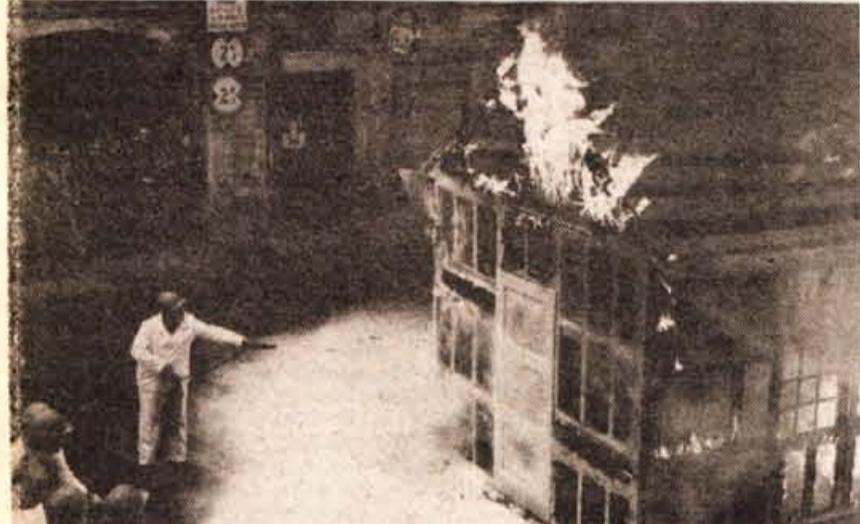
fesorja Franceta Steleta. Se malo pred smrtnjo je prišel semkaj, da bi se poslednjič naužil tega čudovitega sveta, teh v breg ploženih polj in domov, ki se skrivajo med sadnim drevjem. Prišel pa je tudi po slovo od domače cerkve kot njeni prvi poznavalec in glasnik njene umetnostne pomembnosti.

(Res, štiri mesece pred smrtnjo, je obiskal domačo hišo. Tako mi je povedala sedanja gospodinja na Steletovini. — Op. C. Z.)

France Stele je kot otrok pogosto zahajal pod oboke domače tunjiške cerkve, ki je bila kot velika arhitektura neprimerno odličnejša od preproste stavbe njegove očetove hiše. Prav gotovò je doživetje takega spomenika kljub otroškim očem le nekje pustilo sledove, pa čeprav se tega študent še ni prav zavedal. Skupaj z drugimi spoznani in kljubovalno željo po vednosti ga je pozneje popeljalo v veliki svet in do evropskih vrhov, a vedno znova se je rad vračal v svoje rodne Tunjice kakor pošten kmet, ki nikoli ni zatajil duha po domači zemlji in je bil do smrti glasnik njenih nespornih vrednot.

Izredna množičnost

V kranjski občini aktivno sodelovalo več kot 51.000 občanov v najrazličnejših oblikah preverjanja obrambno-varnostne sposobnosti

Kranj – Ko je v soboto dopoldne sredi Titovega trga zagorela lesena baraka, so ogenj najprej z ročnimi gasilnimi aparati skušali omejiti člani ekip civilne zaštite Servisnega podjetja, še prej pa so članice ekip prve pomoći rešile ljudi iz ogroženega objekta. No, ogenj je bil prehud, tako da je bilo treba poklicati gasilce: v štirih minutah so bili na kraju požara gasilci iz Tekstilindusa in v nekaj minutah ogenj zadušili. – Foto: L. Mencinger

Množična manifestativna akcija pripravljenosti in usposobljenosti za našo lastno varnost je močno razgibala delavce, občane in mladino tudi v kranjski občini. Cepav podrobnejših analiz še ni pa je vendarle mogoče že zdaj reči, da je bil zaključek nekajmesečne akcije NNNP v kranjski občini zelo uspešen.

V soboto so bile na preizkušnji delovne organizacije, ni pa tudi manjkalno krajevnih skupnosti, posebno takih, ki so še posebej poudarile povezanost reševanja skupnih problemov varnosti z organizacijo združenega dela v svoji krajevni skupnosti. Odbori za ljudsko obrambo v organizacijah združenega dela so imeli ob komitejih in ostalih družbenopolitičnih organizacijah najpomembnejšo vlogo; tam, kjer so se

bombni napad povsem resno obvestili postajo milice. Na srečo je bilo takšnih nesporazumov zelo malo, tako da so delavci, civilna zaščita, narodna zaščita, gasilci in vodstva vaj v celoti samo reševali namišljene nevarnosti. To pa je konec koncov tudi tisti pouk akcije NNNP, ki navaja prav vse nas na razmišljjanje in tudi dejansko ukrepanje ter našolanjanje na lastne sile v najtežjih trenutkih: ni je na svetu armade gasilcev, vojakov, varnostnikov, ki bi lahko v danem trenutku lahko posredovali prav povsod: taki vojaki, gasilci moramo postati mi vsi.

Samo v soboto, je v kranjski občini sodelovalo v akciji več kot 27.000 delavcev in občanov, ne dosti manj – skoraj 24.000, pa v nedeljo, ko so pokazale

imeli tudi v nekaterih delovnih organizacijah, predvsem tam, kjer so enote CZ in NZ same brez posebnega vključevanja opravile vso nalogo. No, to vsekakor ne velja za SGP Gradbinec, ki je v sobotni akciji tako kot še nekatere večje delovne organizacije, preizkusil domala celoten kollektiv.

Kot so poudarili v odboru za izvedbo akcije NNNP pri ObK SZDL Kranj je bil tako za soboto kot za nedeljo značilen velik odziv prebivalstva; manj uspešne so bile pri tem nekatere mestne krajevne skupnosti, izvenmestne pa so bile tako po množičnosti kot po izvedbi akcije

Reševanje iz višin –
Planinsko društvo Kranj je s člani GRS prikazalo učinkovito reševanje iz višin.

Običajne gasilske lestve
segajo največ le do sedmih nadstropij, stolpnice na naših mestih pa so seveda dosti višje. Vaja je bila za gorske reševalce, ki so se spustili s spomrečencem z zvonika kranjske cerkve, zgoj vaja za reševanje v gorah, gledalci pa so se prepričali, da bi lahko učinkovito rešili tudi ljudi iz stolnic, kjer zaradi požara, porušena ne bi bil mogoč drugačen način.

– Foto: F. Perdan

izredne. V akcijo so se vključile družbenopolitične organizacije na vseh nivojih, posebje je treba pohvaliti mladino zajeto od vrtcev preko šol do narodne zaščite, sodelovali so taborniki, člani šestnajstih kranjskih društev, svojo vrednost pa so ne nazadnje dokazali tudi golobi pismonoše. V nekaterih krajevnih skupnostih so akcijo začeli z godbo in jo tako tudi zaključili, prav redko kje pa ni bilo slovesnejšega zaključka ali mitinga.

I. M.

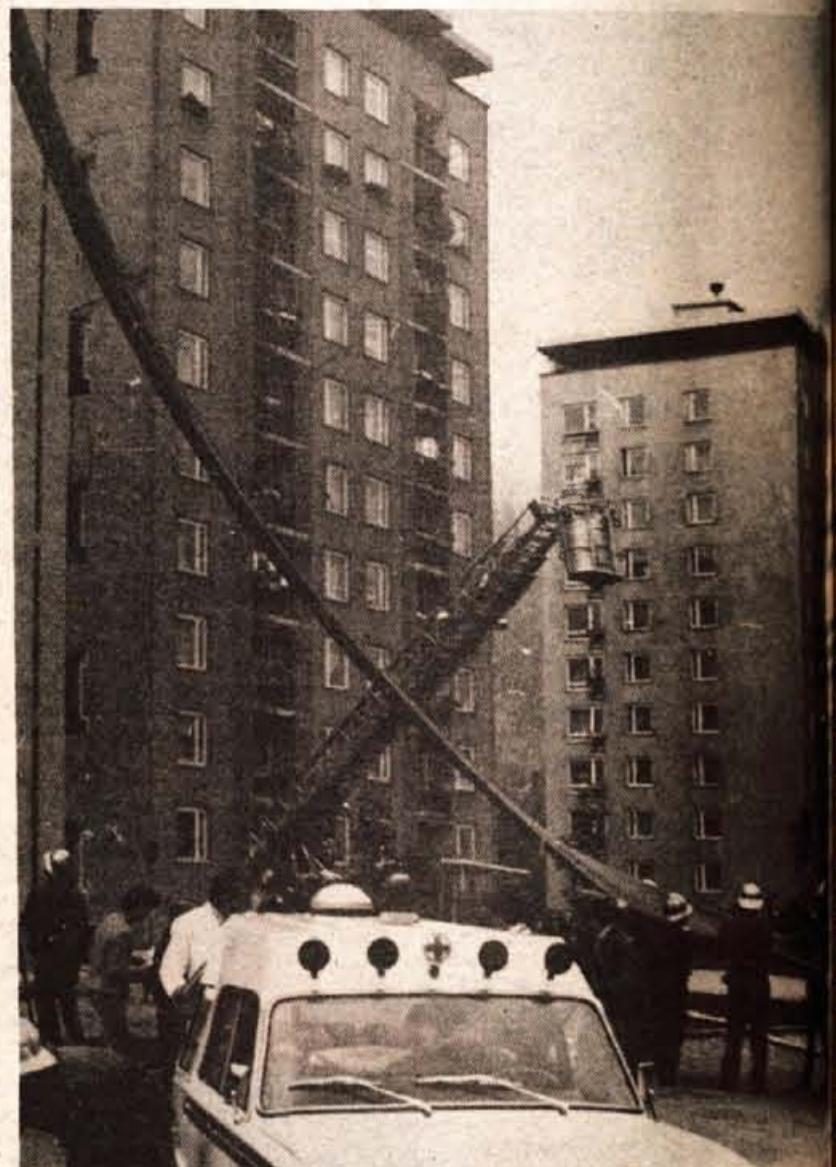

Ranjeni na varnem – KS Kranj Center je pripravila na Titovem trgu še vajo reševanja iz goreče hiše. Tehnično reševalna četa pri združenem odredu civilne zaštite občine Kranj je prikazala na kar najbolj realističen način reševanje z daljšo in krajevno levtvijo, z reševalno vrečo in zglobo hidravlično platformo. – Foto: F. Perdan

Duplje – Ko je zagorelo, je bilo treba kar najhitreje rešiti na varno najlažje: otroci so tekmovali, kdo bo hitreje tekel, za ranjene pa je poskrbelo ekipa prve pomoći. – Foto: F. Perdan

Kot da gre

Jesenške reševalne enote so prikazale reševanje iz stolnic... Foto: D. Š.

Po levtvi iz stolpnice

V aktivnostih narodne obrambe in družbene mozaščite v jeseniški občini je aktivno sodelovalo več kot 15.000 ljudi – Po levtvi iz visoke nadstropja jeseniške stolnice

JESENICE – V soboto in v nedeljo so se v vseh krajevnih skupnostih jeseniške občine aktivno vključili v akcijo Nič nas ne sme presenetiti. Od Rateč do Rodin so potekale akcije: od požarov v delovnih organizacijah do zračnih napadov, diverzantskih akcij na vodovode in druge objekte ter oskrbovalne baze.

Na Javorniku so učenci zelo hitro zapustili šolsko poslopje, vsi člani enot civilne zaščite in drugih odborov in enot ter društev pa so aktivno sodelovali v številnih drugih aktivnostih. Zvečer so bili zaradi nevarnosti

zračnega napada zatemnjeni novanjski in poslovni prostudi v vseh drugih krajevnih skupnostih občine. Zirovno območje je prizadel katastrofični potres in prav vsi so v aktívno in dosledno sodelovali krajevna skupnost Blejska brava je bila v vojno ogroženo območju, na Savi je bila nevarnost vojnih razmer, v Podgorici zračni napad. Tudi v Planici pod Golico so se v akcijo izvedeli učenci, prav tako Hrušici, kjer so pred diverzantskimi vdori uspešno varovali membrejne objekte in napovedovali požar, reševali ponosrečence KOOPa, na Dovjem organizirali dovoz vode s cisternami in diverzije na vodovod. Širok aktivnost obrambe in samostan je bila značilna tudi za Krasno goro, za Rateče-Planice za največjo krajevno skupnost Plavž na Jesenicah.

V nedeljo dopoldne so policijski gasilci prikazali, kako lahko uspešno rešujejo ljudi iz najvišjih nadstropij stolpnice. Dokaj so, kako so učinkoviti: ob bolj sodobni opremi, ki jo ima z dolgo avtomatično levtvo Gasilci in vsi ostali, ki so krajevni skupnosti Plavž dolženi za zaščito prebivalstva so prikazali enkratno ali učinkovito, hitro in učinkovito gašenjem velikega požara v vodovodu s peno. Prebivalci, ki so se opazovali, so se lahko le prepričali, kako hitro bi bilo rešeno ob elementarni nesreči ali ne.

Več kot 15.000 delovnih in občanov je bilo organizirano vključenih v razne akcije, vaj pokazali, da so sposobni da patiti hitro in učinkovito. Vsi ostali niso stali ob strani, ne več so se po svojih enotah vključili v reševanja. Prva vajo je bila, da je akcija edina uspešna, ob razumnih ukrepih vseh ljudi in občanov, ob pomembnih analizah pa bodo ugotovili nedoslednosti, ki so bile ovira za večji uspeh jeseniške skupnosti Nič nas ne sme presenetiti.

D. Š.

Sport med zamejskimi Slovenci

25 let športnega društva Zahomec

ZAHOMEC — Slovensko športno društvo Zahomec na Koroškem v teh dneh proslavlja 25-letnico svojega obstoja. Čeprav je organizacija ena izmed mlajših športnih društev na Koroškem, ki se posveča zimskemu športu, je med najuspešnejšimi. S smučarskimi skoki so se Zahomečani uveljavili v koroškem in avstrijskem merilu, preko tege okvira pa so dosegli v zadnjih letih prav svetovni vrh. Na osrednjem proslavi ob jubileju so bili tudi številni gostje, med njimi predsednik zvez slovenških organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, jugoslovanski konzul v Celovcu Alfonz Naberžnik, zastopniki Elana, predstavniki nekaterih slovenških smučarskih klubov in drugi. Prizadevni dolegotni predsedniki društva dr. Janko Wiegele je na proslavi v soboto opisal razvoj društva, ki je moral premagati celo vrsto težav, preden so mu priznali tisto mesto, ki mu gre.

Ob tem jubileju so pripravili v novi osnovni čoli razstavlo z 25-let ŠD Zahomec. To je bila v glavnem dokumentacija razvoja društva od prvih začetkov do danšnjega delovanja. Na osnovi fotografij in časopisnih izrezkov je prikazovala živete državca na gradnji skakalnic, preko koroških in mednarodnih uspehov, tja do olimpijske zmage v Innsbrucku. Izredno lepa je bila zbirka pokalov in kolajin, ki so jih priborili odločni skakalci Karl Schnabl, Hans Wallner, Hans Millonig, Seppi Grater in vrsta mladih skakalcev kot so: Erath, Godec, Kaiser, Wiegele, Pipp in drugi.

Prvi načrti za ustanovitev športnega društva v Zahomcu so se rodili ob delovni akciji, katero so mladinci različnih držav pomagali tržnim planu v Heiligenblutu. Tam je posmogal tudi sedanj predsednik, dr. Janko Wiegele. Pri tem je poznal jugoslovanske skakalce, s katerimi je začel anovati načrte za ustanovitev športnega društva v Zahomcu, ki je gojilo predvsem smučarske skoke. Kot prvi trener je deloval v Zahomcu Janez Saksida iz Ljubljane, več let pa je vzgajal mlade zahomške skakalce tudi Jože Zidar z Jesenic. Dolgo doba, 20 let, pa zahomski klub tesno sodeluje s smučarskim klubom Triglav iz Kranja. V času medsebojnih prireditve izmenjujejo tekmovalce, SK Triglav pa jim omogoča treninge na kranjskih plastičnih skakalnicah. Za uspehe zahomških skakalcev pa je nedvomno najbolj zaslužen trener Franci Wiegele, ki še vedno vso vremena vzgaja številni mladi rod. Vsekakor bo športno društvo Zahomec tudi v prihodnjih letih zaradi odličnega naraščanja sooblikovalo zimsko-sportno dogajanje na Koroškem in v Avstriji. Društvo skuša oziviti tudi smučarske teke, ki bodo verjetno pritegnili še več mladine tega slovenskega kraja na Koroškem.

Slovenskemu športnemu društvu Zahomec, ki je zaradi svojega slovenskega izvora doseglo poleg nujnih uspehov tudi mnogo gresnih trenutkov, ob jubileju izkreno čestitamo in želimo še mnogo športnih uspehov, posebno pri vzgajanju mladine v prijateljskem duhu.

J. Javornik

Na teku se dobimo

KRANJ — Poslovili smo se od poletja. Treba bo pomisli na jesensko telesano utjevanje in kakšno premišljeno in načrtno vadbo. Jesen je namreč čas, ko že mislimo na zimsko športa, predvsem na smučanje. Kdor preganja jesenski hlad samo s topeljim oblačilom in umikom v toplo prostoro, se bo kaj hitro pomehkuši. Poleti pridobljeni odpornošt organiza je treba stopnjevati z delom, hitrejšo hojo in športom. Najučinkovitejša aktivnost za krepitev zdravja je gotovo preživeti vsak dan urico ali dve na svetem zraku na sprehodu, izletu, teku po gozdnih stezah, vadbi na travniški steni in podobno.

Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja v sodelovanju z odborom za rekreacijo pri zvezi telesnokulturnih organizacij občine Kranj v ta namen organizira akcijo Na teku se dobimo. Zbirna mesta za vadbo so: na Planini na Jasici ob vrtnarji vsak tork 16.30, na Kokrici pred osnovno šolo vsak tork 16.30 in v Stratišču pred domom TVD Partizan vsak

Atletski troboj

BLED — Jutri, 3. oktobra, bo na atletskem stadiionu na Bledu zvez telesnokulturnih organizacij občine Radovljica pripravila občinsko prvenstvo v atletskem troboju. Pionirji, pionirke, mladinci in mladinke ter članji in članice se bodo pomerili v skoku v višino, teku na 100 metrov in metu krogla. Tekmovanje bo tudi ekipo.

M. Faganel

Prvi Djuričić

DOL — TVD Partizan Dol je tudi letos, že četrto po vrsti, organiziral tekmovanje smučarjev tekačev na rolkah. Nastopilo je 60 tekmovalcev in tekmovalk iz skoraj vseh slovenskih smučarskih klubov, ki gojijo smučarske teke. Tudi to tekmovanje je sodilo v splošno slovensko akcijo NNNP in ga lahko stejemo kot pomembnejši prispevek k popolnemu uspehu akcije.

Na štartu je bila zbrana večina reprezentantov, ki se, kot kaže, resno pripravljajo na novo sezono. Člani so se pomerali na 14 km dolgi proggi. Zmagal je jesenski representant Tone Djuričić pred članom Olimpije Bojanom Cvajnarjem. Starejši mladinci so tekmovali na 10 km, zmagal pa je Dušan Djuričić. Mlađi mladinci so nastopali na 6 km. Najboljši je bil Janko Pustovrh (Olimpija). Pri starejših in starejših mladinkah je bila udeležba bolj skromna, članice pa sploh ni bilo na štartu. Najbolj množične so bile pionirke vrste.

Tovarna obutve
ALPINA
Žiri

Na podlagi sklepa 8. redne seje Komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas in 15. redne seje Komisije za delovna razmerja TOZD Obutev Žiri objavlja prosta dela in naloge:

- Samostojno vzdrževanje strojev v oddelku TOZD Obutev Gorenja vas
- Nočni čuvaj — TOZD Obutev Gorenja vas
- Več nekvalificiranih delavk in delavcev — TOZD Obutev Žiri

Kandidati za sprejem v delovno razmerje in razporeditev na objavljena dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.: kvalificiran mehanik, 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 2.: nekvalificiran delavec, najmanj 3 meseca delovnih izkušenj;
- pod 3.: končano osemletko

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: Alpina, Tovarna obutve, Žiri, Splošna kadrovska služba, 64226 Žiri.

Namizni tenis

Naši dobili prvi točki

KRANJ — Švedska ekipa, ki se je v četrtek zvečer v halli Gorenjskega sejma predstavila okoli 1500 ljubiteljem namiznega tenisa, je pokazala le bledo senco igre nekdajnje prvakov. Po eni strani to niti ni čudno, saj je prišla v Kranj z izredno mlado ekipo, najmlajši Nicolas Persson ima kar maj 15 let, torej brez najboljšega igralca Stellana Bengtssona, ki je, podobno kot Ulf Thorsell zaradi poškodb ostal doma. Za Švedsko so tako igrali Ulf Carlsson, Persson in Marie Lindblad, ekipa, ki se bo po napovedih zveznega kapetana in trenerja ter najboljšega švedskega namiznotenotenika igralca vseh časov Kjella Johanssona, borila za evropski vrh teče čez dve ali tri leta.

Tudi naša reprezentanca ni nastopila v popolni postavi, saj Anton Stipančič zaredi vročine ni mogel zaigrati. Videli pa smo novega sredozemskega prnika Dragutina Šurbeka, mladega in perspektivne-

ga Zorana Kaliniča ter Eržebeta Palatinusa. Nada Cvetković je igro spremilja le kot gledalka.

Po pričakovanju je slavila jugoslovanska reprezentanca, in sicer s 6:1. Edini poraz je dosegla moška dvojica Šurbek-Kalinič, ki se jima je pozhalo, da nista vajeni nastopati v paru. Nasproti Šurbek ni preveč zbolel. Mladega Perssona je premagal celo še v tretjem setu. Vzrok za negotovo igro je bil predvsem spolz pod, saj se je dobro videlo, kako so se igralci ball padcev.

Jugoslavija je torej dobila prvo od sedmih zmag in tudi prve točki v letošnji evropski namiznoteniski super ligi. Rezultati posameznih iger: Kalinič : Persson 2:0, Šurbek : Carlsson 2:0, Palatinus : Lindblad 2:0, Kalinič-Surbek : Carlsson-Persson 1:2, Palatinus-Surbek : Lindblad-Carlsson 2:1, Kalinič : Carlsson 2:0, Šurbek : Persson 2:1.

H.J.

Nogomet

Tokrat mnogo bolje

KRANJ — V prvem srečanju za liga-pokal so nogometni pete selekcije Kranja izgubili proti Mercatorju z 0:1. Pred zelo majhnim številom gledalcev (50) pa so Kranjčani izigrali popolnoma drugate kot pred tedni, ko so jih izkušeni igralci Mercatorja napolnili mrežo. Čeprav so tokrat nastopili brez standardnih, Pongraca in Možgana, se to ni bistveno pozhalo, saj so Hace, Legat, Tkalec, Jost, Robnik, Jakara, Belančič (Kužnik), Osečkar, Cotsman, Krizaj, Cesen (Andolšek) zaigrali borbeno in na trenutke tudi kvalitetno. Domätni so sicer imeli vso tekmo terensko premost, zadetek pa so dosegli po napaki gostuječega.

S skrajno resnim pristopom so se Kranjčani letos edini vrstile le v enim zadetku v mreži z igrašča na Viču. Imeli so celo nekaj prilnosti za boljši izid, v prvem polčasu pa so uigrano kombinacijo pri prostem strelu prevarali Mercatorjevo obrambo, toda strel Jakare ni zadel na pravo mesto. Vsekakor pa je bilo moč opaziti, da kranjska ekipa v boju za obstanek v SNL ni v brezupnem položaju, po zadnjih dveh srečanjih bi lahko celo trdil, da se forma nekoliko dviga, pa tudi vadujo v ekipi je dobro. Vse besede pa ne odtehtajo enega zadetka, zato počakajmo do nedelje, ko bodo skušali varovanci trenerja Kotarja v Slovenskih Konjicah izboriti točko.

Zaradi dneva slovenskega mladinskega nogometa ni bilo srečanj pri mladincih, počivali pa so tudi kadeti. Mladinci so v kombinirani postavi odigrali trening tekmovanja, iz Kranja pa je v representanci centralne SNL — mladinci igral Eržen Sašo, predlagani pa so bili še Mrak, J. Krizaj in Bradecko. Pri drugih selekcijah je Naklo premagal Primakovko z 3:1, Kokrica pa Savo, kar jo je utrdilo na prvem mestu.

M. Subič

Petrol še vodi

TRŽIČ — V občinski rekreacijski nogometni ligi so odigrali tekme drugega in tretjega kola v finalni skupini. Rezultati — 2. kolo: BPT 2 : Koprive 2:1, Petrol : GG Tržič 1:1, Peko Obutev : Kino 2:0; Tiko : Peko Orodžarna 0:0; 3. kolo: GG Tržič : BPT 2:3; Koprive : Petrol 1:6; Peko Orodžarna : Muppet Show 0:6 in Kino : Tiko 6:0. Na festivici vodi Petrol s 5 točkami. J. Kikel

Košarka

Kritika tekmovalnemu sistemu

Kranj — V tork, 25. septembra, so se na pobudo košarkarske zveze Slovenije in medobčinske košarkarske zveze Gorenjske zbrali predstavniki košarkarskih centrov iz Tržiča, Škofje Loke, Kranja in Radovljice, da bi ugotovili, kako dela medobčinska košarkarska zveza.

Delegati so se najprej ustavili pri vprašanju organiziranosti in strokovnosti dela na Gorenjskem. Ugotovili so, da so komisije za košarko dobro zaživelje takoj po ustanovitvi medobčinske zveze 1976. leta, žal pa so lani malo zaspale in že se je pokažalo pomanjkanje strokovnih trenerjev. Najbolj očitno je to na področju dela z najmlajšimi v šolskih športnih društvih. Ta so sicer uspešna v vseh občinah, tudi povezava med njimi in klubu je dobra. Nekaj težav čutijo le v Kranju, kjer pride pri prehodu iz šolskih v klubskih ekipe do izredno velikega osipa mladih igralcev.

Svoje poročilo je podala tudi sodniška organizacija. Iz njega smo razbrali, da je sodnikov dovolj, da pa niso zadovoljni s stimulacijo. Ne gre za denar, ampak za možnosti napredovanja.

Sedanjem tekmovalnem sistemom namesto ne dopušča mladim sodnikom, da bi se pred vstopom na listo republiških sodnikov prekalili na težjih članskih tekmajah. Posledica je, da će že pridejo na listo, z nje izpadajo in ponavadi zaradi neuspeha tudi prenehajo s sojenjem.

Kritična razprava o težavah v posameznih košarkarskih centrih na

Gorenjskem pa je pokazala, da se vse ugotovitve križajo v eni točki: v kritiki sedanjega tekmovalnega sistema. Ta dopušča manjšim košarkarskim centrom kot so Tržič, Gorenja vas ali Žiri le sodelovanje v tekmovalnih do mladinske skupine. Zaradi premajhne motivacije za delo so zato mnogi amaterski delavci zapustili košarko, zdaj pa prihaja do osipa tudi v vrstah igralcev. Ti se raje preskušajo v drugih športih, v katerih jim razne starostne omejitve ne onemogočajo udejstvovanja po določenem 18. letu.

Na koncu so udeleženci spregovorili še nekaj besed o ženski košarki na Gorenjskem. Ugotovili so, da se tudi z dekleti kar dobro dela. Največji korak v razvoju ženske košarke so naredili v Kranju. Mlade igralke KK Sava pod vodstvom trenerja Urlepa po dveh letih že dosegajo vidne uspehe v slovenskem merilu. Tu velja pohvaliti tudi delo košarkarskih delavcev v Žireh, na Jesenicah in v Škofji Loki.

S skelepom, da je treba poprijeti tudi na področjih, na katerih do sedaj niso ravno blesteli, se je razprava končala. Podatki, ki jih je, podobno kot na Gorenjskem, košarkarska zveza Slovenije zbrala po vsej republike, bo uporabila pri izdelavi novega enotnega sistema organizirnosti slovenske košarke, v katerem naj bi bolj upoštevali predloge posameznih medobčinskih košarkarskih zvez.

D. Ambrožič

Odbojka

V finalu zmagali Blejci

BLED — Odbojkarji Bleda in obojkarji Branika so zmagovalci letosnjega tekmovalja za jugoslovanski pokal na območju Slovenije. Blejci so finalnem obračunu odpravili Futišarja z 3:2, z enakim rezultatom pa so Mariborčanke odpravile Kočanke.

Blejci so najbolj napet. Ze v prvem nizu so oboji pokazali izjemno borbenost. Blejci so imeli nekoliko manj sportne sreči in izgubili z 14:16. V drugem nizu so Ravencani začeli odlično. Skoraj napak so igrali v polju in ob mreži na nasprotnikom puštili le eno točko. Po vodstvu 2:0 v nizu je bilo prizadovati hitro v zvezljivo zmago Futišarja. Toda igralci Bleda Venkovč, Udrik, brata Torkarja, Močnik in Fabrijn se niso predeli. Zlahka so hitro izenačili. Potem pa se vnelj ogorčen boj. Futišar je povelen, Blejci pa hitro izenačili. Potem sta se moštvi menjavali v vodstvu. Ko je že kazalo, da bodo Ravencani zmagali, pa so imeli

gorenjski obojkarji več živev in dobili z 17:15. Tudi zadnji, odločilni niz, so bili boljši, preračunljivejši in borbenejši v sklepnu delu in so zasluženo osvojili pokal.

Streljanje

Kamničani sedmi

SARAJEVO — Na finalnem pokalnem tekmovalju v streljanju s standardno MK puško 40 streljev le so imeli največ uspeha domači streliči, člani SD Mile Vujoševića, ki so zmagali z 1433 krogli pred SD Bačko Subotico 1432 in SD Željaj Ajdani (Priština) 1419. Kamničani streliči pa so bili sedmi s 1382 krogli.

Rokomet

Danes pokalna tekma

SKOFJA LOKA — Danes ob 17.00 na športnem igrišču v Pančicih bo na športnem igrišču v Pančicih pokalna rokometna tekma med domačim Jelovico, ki tekmuje v II. zvezni rokometni ligi — sever in Kolinsko-Slovenom.

NESREČE

OTROK STEKEL NA CESTO

Radovljica — V četrtek, 27. septembra, ob 15.20 se je na magistralni cesti prijetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Stane Pogačar (roj. 1927) s Podstrže je peljal od Podvina proti Radovljici; na ravnem delu ceste je na levi in na desni strani zagledal otrok, vendar voznik ni zaradi tega bistveno zmanjšal hitrosti. Nenadoma mu je stekla čez cesto 6-letna Simona Vogelink, ki je poprej na travniku pobiral letalte. Voznik je močno zaviral, vendar pa nesreča ni mogel preprečiti in je deklico zadel. Na srečo je bila Simona v nesreči le lažje ranjena in so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

SMRT OTROKA

Kranj — V petek, 28. septembra, ob 14.50 se je na regionalni cesti med Kranjem in Škofjo Loko v Žabnici prijetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Drago Gašperin (roj. 1957) iz Šenčurja je peljal proti Škofji Liki; čeprav je pred Zabnicami omejitev na 40 km na uro je vozil hitrej. V desnem nepreglednem ovinku je kakih 30 metrov pred seboj zagledal na pločniku dve deklici, ki sta prišli iz trgovine in se po treh stopnicah povzpeli na pločnik. Ko je bil voznik le še nekaj metrov oddaljen od prehoda za pešce, je na prehod stopila Nežka Širer, stara 4 leta, iz Žabnice. Voznik je zaviral in skušal deklico obveziti, vendar pa jo je avtomobil kljub temu zadel. Trčenje je bilo tako hudo, da je otrok na kraju nesreče umrl.

ZAPELJAL S CESTE

Radovljica — V soboto, 29. septembra, ob 20. uri se je na regionalni cesti med Kamno gorico in Lipnico prijetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Franc Smrekar (roj. 1926) iz Kamne gorice je peljal proti Lipnici. Na ravnem delu ceste je zapeljal v levo in trčil v kup zlažene hlodovine. Huje ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

AVTO V PEŠAKINJO

Škofja Loka — Na regionalni cesti Škofja Loka – Železnični m. Bukovici se je v nedeljo, 30. septembra, ob 9.20 prijetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Nevenko Potočnik, stara 12 let, z Bukovice je hodila po levi strani ceste. V desnem ovinku jo je dohitela voznica osebnega avtomobila Andreja Debelak (roj. 1959) iz Škofje Loke. Voznica je v ovinek prijetila prehitro, tako da je avtomobil zanesel na levo stran vozišča, kjer je trčil v Potočnikovo; ta si je pri tem zlomila nogu in dobila še druge poškodbe. Prepeljali so jo v Klinični center.

VOZNIK POBEGNIL

Bled — Na Cesti svobode se je v nedeljo 30. septembra, ob pol eni zjutraj ponoc prijetila prometna nezgoda s pobegom. Neznan voznik osebnega avtomobila je pripeljal od hotela Park proti hotelu Jelovica, zavozil s ceste in na parkirnem prostoru trčil v tri osebne avtomobile, nato pa odpeljal neznano kam. Po vsej verjetnosti je avtomobil poškodovan po prednji desni strani. Skoda na treh parkiranih avtomobilih je za 30.000 din. Uprava javne varnosti Kranj naproša vse, ki bi karkoli vedeli o pobegu voznika, da to sporoči postaji milice Radovljica ali najbližji postaji milice.

L. M.

Tržič — V Bombažni predilnici in tkalnici so v soboto dopoldne imeli atomski vojni napad: delavci so se pred radioaktivnimi padavinami zaščitili s plastičnimi pokrivali na poti v prostore, kjer so se vdekontaminirali. — Foto: F. Perdan

Gorel kozolec

Rateče — V soboto, 29. septembra, nekaj po 13. uri je zagorel kozolec Helene Rogar iz Rateč. Pogorel je del kozolca in 3 tone otave. Z gorečega kozolca se je ogenj razširil na bližnjo drvarnico Jožeta Osvalda, kjer je pogorel del ostrešja. Skode je za okoli 22.000 din. Ogenj so menda zanetili otroci, ki so se v bližini igrali z vžigalicami.

Našli mrtvega

Škofja Loka — V petek, 28. septembra, so našli ob vznožju hriba Reber pri Krnici Janeza Rejca (roj. 1939) iz Krnice št. 3. Rejc so pogrešali od srede, 26. septembra, zvečer, ko bi se moral vrniti z dela v Termiki. Rejc se je res pripeljal z avtobusom nekaj po 22. uri do Kopačnice, nato pa se je peš skupaj z dvema domačinoma napotil proti Krnici. Med potjo pa je začel močno zaostajati in je rekel domačinoma, da bo že sam prišel počasi za njima. V noči pa je Rejc s poti spodrsnilo v graben, kjer se je udaril na kamenju in obležal. Zdravnik je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi podhladitve.

AVTO MOTO
DRUŠTVO
Bled
Grajska 24

razpisuje
javno licitacijo za prodajo
osnovnih sredstev in sicer:

- Osebni avtomobil znamke **ZASTAVA 750 LETNIK 1976**, reg. št. Kr 519-45. Vozilo je registrirano do 9.2.1979, vendar je lažje poškodovano in je v voznem stanju. **Skliscna cena 8.000 din.**

Licitacija bo dne 2. 10. 1979 ob 17. uri pred domom AMD, Bled, Grajska 24. Ogled vozila eno uro pred licitacijo. Kavcija se vplača pred licitacijo in sicer 10 % od sklicane cene.

NNNP v Gradbincu

VZD SGP Gradbinc Kranj je vaja obsegala namišljen zračni napad na strojno kovinske obrate, betonsko-železokrivo obrate na Kokriči ter zračni napad na kolono gradbene operativne mehanizacije, ki se je vračala s sanacijo poškodovane vzletne steze na Brniku. Enote civilne zaštite so nudile prvo pomoč ranjencem in saniranju poškodovanih objektov... V akciji je sodelovala tudi ženska enota civilne zaštite KS Kokrica pri nudenju prve pomoči, in gašilna enota Kokrica pri gašenju požara po bombnem napadu na poškodovanem vozilu. V akciji je bil udeležen praktično celoten kolektiv Gradbincu, ki šteje 1850 delavcev. Dogovorjeno je bilo, da sodelujejo vsi in da ne sme biti le opazovalca. Prav zato je akcija odlično uspela. Manjše napake pa bodo šola za v bodoče... Tekst: Rafač Čirč – Fotografije: Tone Marčan

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša skrbna žena, mama, stara mama in sestra

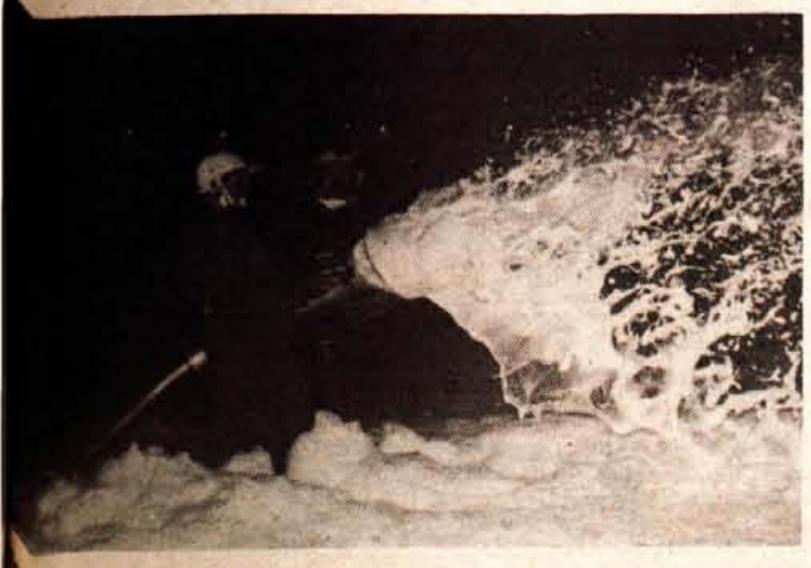
FRANČIŠKA POKORN

Raholova mama iz Žabnice 16

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 3. oktobra 1979, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališču v Žabnici

Zalujoči vsi njeni!

Žabnica, 1. oktobra 1979

Chemical plant — Poklicna gasilska enota tovarne Sava je v nočni vaji ujala svojo ekipo na sobotno preizkušnjo, ko so diverzanti začeli s kemičnimi pred tovarno Telekomunikacij na Laborah. — Foto: A.

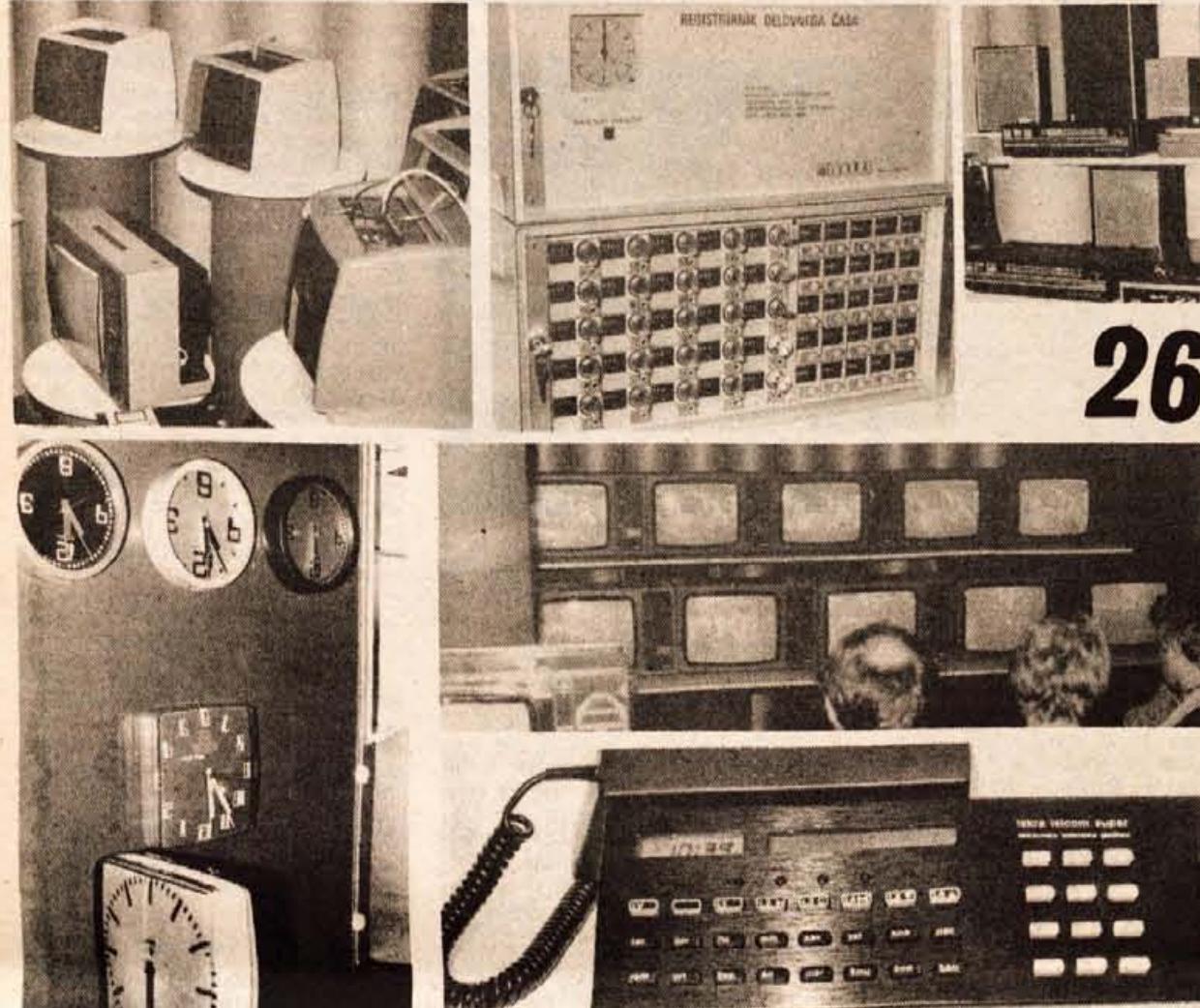
Minilo je dobre tri četrt leta, odkar je Iskrina industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko odprla v Kranju novo tovarno računalnikov. V tem kratkem času je oskrbela kar triintrideset industrijskih in drugih delovnih organizacij, univerz, znanstvenih inštitutov, bank ter drugih ustanov s petdesetimi računalniki in računalniškimi sistemmi Iskradata 1680 in C 18, skupaj s prenosom računalniškega znanja, v vrednosti 250 milijonov dinarjev. Že v prvi polovici leta je za 30 odstotkov presegla načrt proizvodnje in prodaje.

Kot sopodpisnica družbenega dogovora o srednjoročnem načrtu razvoja SR Slovenije je Iskra namreč poleg drugih prevzela tudi obveznost, da bo organizirala proizvodnjo poslovnih računalniških sistemov. Iz gornjih podatkov se vidi, da ni le uresničila svoje napovedi, temveč jo že presegla, saj njena dejavnost ni omejena le na proizvodnjo računalnikov in izdelavo aplikacijskih programov, temveč nudi vse širšemu krogu svojih odjemalcev veliko več — računalniške sisteme »na ključ«.

Ijivosti, strokovnjakov in akumuliranega znanja. Da so Iskrini strokovnjaki v računalniškem znanju »doma«, govorji tudi dejstvo, da že šest let proizvajajo v tovarni telekomunikacij procesne računalnike visokih zmogljivosti za vodenje elektronskih telefonskih central. Proizvodna tehnologija za te računalnike je povsem enaka tehnologiji za proizvodnjo poslovnih računalnikov. Znanje in bogate izkušnje iz proizvodnje procesnih računalnikov so bile tako neposredno prenesene v proizvodnjo poslovnih računalnikov.

Razvejano sodelovanje

Izkrin razvojno-raziskovalni, proizvodni in tržni potencial, ki združuje v trinajstih delovnih organizacijah 75 temeljnih organizacij združenega dela s skupno 28.500 delavci in strokovniki, pomeni veliko koncentracijo znanja in denarja.

Gre za to, da se Iskra nenehno usposablja za izboljševanje sedanjih in za razvoj novih tipov računalnikov in izdelavo kompletne sistemski programske opreme, v sodelovanju z uporabniki in znanstvenimi ustanovami pa razvija aplikacijske programe. Strojno in programsko opremo izdeluje po naročilu in jo pri uporabniku instalira, nudi pomoč pri zagoru računalniških sistemov in uvaja v delo prej šolane računalniške strokovnjake. Izdeluje in uvaja računalniške programske pakete, prilagojene specifičnim potrebam posameznih partij, skrbi za tehnično vzdrževanje računalnikov in opreme, na tečajih in seminarjih pa usposablja nove računalniške kadre. V kratkem bo začela izdajati bilten, ki bo sproti seznamilj uporabnike z novostmi, organizirala pa bo tudi redne sestanke in pogovore z uporabniki.

Prek svojih specializiranih področnih enot v Beogradu, Skopju, Zagrebu in Ljubljani, Iskra že skrbi za stalne stike z uporabniki, razširjeno pa ima tudi servisno mrežo. Redno oskrbovanje z dodatno računalniško opremo in literaturo pa je postalо žе stalno opravilo.

Tako organizirana in široko zasnovana dejavnost, osredotočena k cilju — vsestranski in stalni skrbi za potrebe uporabnikov računalniških sistemov, je seveda mnogo več kot samo montaža računalnikov in njihova uporaba.

Računalništvo in sistemi — to je naloga, s katero se v razvoju in proizvodnji vsakodnevno ukvarjajo v Iskri. Zaupanje, s katerim so številni odjemalci sprejeli domače računalniške sisteme kaže, da je domači trg vse bolj odprt tudi znanje iz domačih logov, brez katerega si prodora računalništva ni mogoče zamisliti.

Veliko v razvoj tehnologije

Na področju strojne računalniške opreme, imenovane »hardware«, uvaja Iskra proizvodnjo tistih delov, ki so gospodarsko upravičeni in smiseln. To je v prvi vrsti centralna procesna enota, ki je skupaj s sistemsko programsko opremo srce računalnika. Ko govorimo o vpeljavi računalniške proizvodnje, velja omeniti med drugim tudi to, da vlaga Iskra ogromno znanja in denarja v izgradnjo osnovnih tehnologij, ki so pomembna tehnološka osnova sedanjim, zlasti pa bodočim elektronskim napravam. Med te osnovne tehnologije sodijo nova tovarna mikroelektronike, ki jo je Iskra odprila, elektrooptika, proizvodnja visoko zahtevnih večslojnih tiskanih vezij itd.

Vsa ta tehnologija je izredno pomembna za samostojni lastni razvoj računalništva in se z njo močno zmanjšuje odvisnost domače računalniške proizvodnje od uvoza.

Razumljivo je, da vseh teh nalog ne more obvladati ena sama tovarna, zato pri uresničevanju tega zahtevnega programa sodelujejo tudi druge Iskrine tovarne. Tako dogovorjena delitev dela znotraj Iskri omogoča najbolj gospodarsko uresničitev programa, obenem pa omogoča tudi največji možni izkoristek proizvodno-tehničnih zmogljivosti.

Računalništvo je prioritetna panoga v srednjoročnem planu Iskre. Zato je tej panogi tudi na razstavnem prostoru Iskre dodeljen največji prostor. Razstavljajo nove zaslone s tastaturo (terminali), ki so plod domačega razvoja in izdelave; dva elektronska računalnika Iskradata C 18 — 20 v polgonu. Med seboj sta povezana in prikazujeta medsebojno komunikacijo. V enega bodo Iskrini strokovnjaki vstavljali podatke, na drugem pa bodo že vidni rezultati obdelave; mikroričunalnik Iskradata 1680, popolnoma razvit in izdelan v Iskri, ki je na razstavnem prostoru povezan z računalnikom Iskradata C 18 — 20; mikroričunalnik Iskradata 1680, ki zajema podatke prek štirih zaslonov; povsem novo izvedbo mikroričunalnika Iskradata 1680 laboratorijske vrste; nov dizajn centralne procesne enote, delovnega mesta za zajemanje podatkov, mikroričunalnika 1680 in terminalov. Razen tega so prikazani aplikativni programi za poslovno uporabo in sicer za finančno knjigovodstvo, fakturiranje, za prikaz zalog, naročil, kupcev, dobaviteljev itd.

V sklopu elektronskega računalništva je razstavljena tudi telekomunikacijska oprema in sicer: elektronska telefon

ska garnitura z ETG centralo in tremi telefonskimi telefonski aparati ETA 40 EODI 04 s tasturo, aparat nove konstrukcije ETA 80 in garnitura ISICOM

Telekomunikacije

Za to panogo je posebej značilna družina iz novice elektronskih telefonskih central v popolni elektronski vedbi. Vse centrale vrhunske kakovosti izdeluje lastni zasnovi in pomenijo najnovejši dosežek v tej podobi.

Razstavljene so: elektronska telefonska centrala v pogonu. Na centralo je priključena poštna linija in fonskih aparativov; elektronska telefonska centrala EP-1 montirana na steno; elektronska telefonska centrala SI 2000 z osnovnim stojalom za 100 priključkov centrala deluje. Nanjo je priključena poštna linija in

Iskra

26. mednarodni Sodobni

fonskih aparatov. Iskra jo na sejmu prvič prikazuje fonska centrala INCOM z interfonskimi aparati. To izvedba; elektronska telefonska garnitura ETG, centrala in šest aparatov, razmeščenih po prostoru. Nanjo je priključena poštna linija in hi Gospodarskega razstavnišča. Izvedba na razstavnem ima še kasetofon in zvočnik. Vsi telefonski opremljeni s tastaturami.

Družino telefonskih aparatov začenja vrsta ETA 04 s pomnilnikom, ki ponavlja samo zadnjo klicno potem so razstavljeni še telefonski aparat ETA 04/10 s pomnilnikom za deset številk, telefonski ETA EODI 04/20 s pomnilnikom za 20 telefonskih telefonski aparat ETA 40 D, ETA 60, ETA 80, v prevedbi pa ETA 60; nova je izvedba novčičnega aparatu in displej. Aparat je priključen na poštno telefonska garnitura ISICOM s tastaturo in MF 32-številčni, v novi izvedbi.

Električni merilni instrumenti

Med razstavljenimi instrumenti je predvsem trebiti univerzalne instrumente družine Unimer. Med Unimer 31, Unimer 33 in Unimer 35. Posamezni modeli se razlikujejo po merilnih območjih, notranji strukturi in seveda po namenu uporabe. Prikazani so digitalni inštrument, digitalni merilnik ohmske upornosti, avtomatični merilnik temperature in ozkoprofilni instrument.

Elektronski merilni instrumenti

To panogo sestavlja vrsta elektronskih instrumentov, elektronska oprema za raziskovalne laboratorije, kompleta so zlasti pomembni: osciloskopi MA 4046 in MA 4047; za merjenje pH vrednosti pa membrana pH meter MA 5721 in MA 5705. Prikazani regulacijski transformatorji v dveh izvedbah, stabilizatorji, elektronski števec in kondenzatorska ter učinkovita dekada.

Optični izdelki

Iz svojega obširnega proizvodnega programa optičnih izdelkov izbrala najnovješti dodelki in novosti.

vrste PRIMAR, prikidan za računalniški format. Merilnik je prikidan za COM-sistem, ki ima izhod iz računalnika na mikrofilmu. Izdelek je povsem nova izvedba.

Električni števci in stikalne ure

Zaradi boljše preglednosti so izdelki te panoje pritrjeni na plošče. To so povsem novi merilniki, razviti in v kranjski Iskri. Gre za enofazni dvotarifni števec v izolacijskem ohišju razreda točnosti 2 z obremenitvami 10–10 amperov, primeren za merjenje električne energije v obremenitev od 10 vatov do 13,2 kilovata; trifazni v izolacijskem ohišju razreda točnosti 2,3 • 220-380 V, 10–60 amperov, za merjenje električne energije v

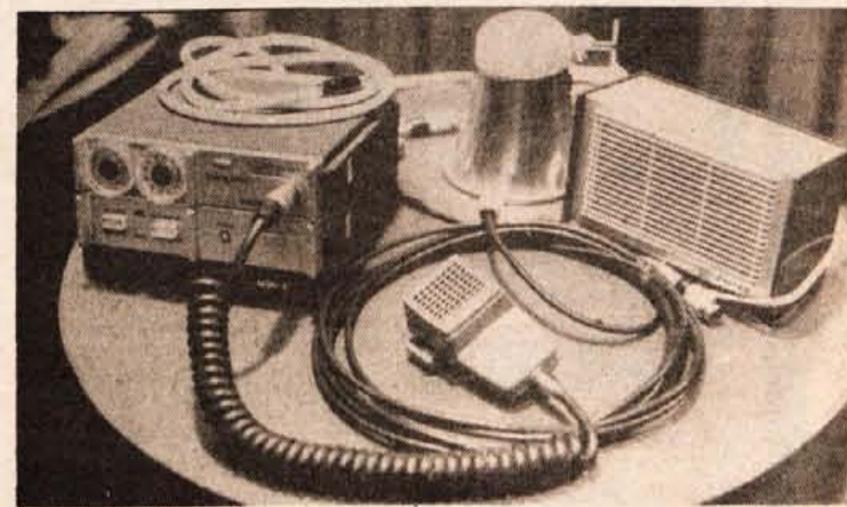
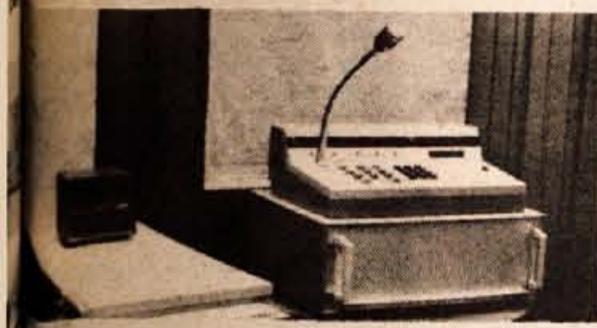
Telefonski in telegrafski sistemi

Iz te družine so razstavljene tri vrste pomembnih aparatov, namenjenih predvsem za posredovanje med terminali in elektronskim računalnikom. To so: GH 1161, GH 2052 in GH 2054. Panoga zajema tudi preklopno merno opremo Dynatech. Vsi modeli in preklopno merna oprema so montirani v stojalu; razstavljena je telefonska naprava vrste VTG – S, VF telegrafska naprava vrste VTG s podstojalom, ki je opremljeno s 6 telegrafskimi kanali, osnovna grupa VF multipleks VSEP, PCM multipleks MD 13 z enim stebrom in 32 kanali, sistem za daljninsko upravljanje TM – 15, nadalje digitalni telefon in diktafon naprava s sekretarskim kompleptom.

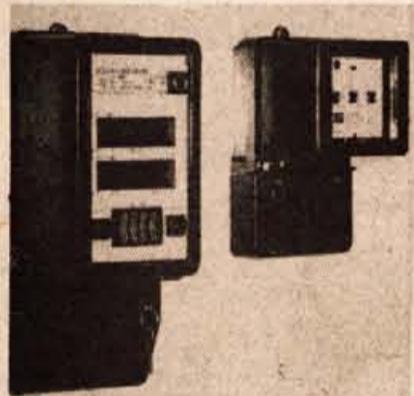
za avtomatično tehtanje VDT 21 – D z merilno dozo in poslico za tehtanje do 10 kg. To bo demonstracija naprave Razstavljena sta tudi sistem avtomatike za asfaltne baze s komandnim pultom in omarmo za logiko in sistem za neprekinitno napajanje.

S področja avtomatizacije v prometu so razstavljeni sistem Iskra DTSA – 1 — klic v sili, sistem za krmiljenje mestnega cestnega prometa in sistem za kontrolo gibanja in prisotnosti.

S področja za opremljanje javnih zgradb si je moč na sejmu ogledati protipožarno zaščito, ki vsebuje demonstracijski pano s centralo, javljalniki z ogrodjem in rotacijsko lučjo. Pri tem prikazuje Iskra novo konstrukcijo centrale ESP – 100 z javljalniki vrste F 712 in drugimi javljalniki različnih vrst. Razstavljena je tudi protivlomna zaščita, ki vsebuje v celoti 21 eksponatov, med njimi enoto za krmiljenje, ultrazvočni sprejemnik, tablo za signalizacijo, varnostno stikalo, nožno tračnico, oddajnik ISS, sprejemnik ISE, dva oddajna kanala, javljalnika šuma, vibracijski javljalnik itd.

Razstavi elektronika

obremenitev od 30 vatov do 39,6 kilovata in dvotarifni števec delovne energije z dajalnikom v razredu točnosti 1.

druge grupe so prikazani: trifazni dvotarifni števec delovne energije s kazalnikom maksimuma, v razredu točnosti 2 in časovni krmilni mehanizem s kremenčevim motorjem hoda, za preklop tarife in krmiljenje 15-minutnega kazalnika maksimuma.

Nadale je prikaz n kumulativni elektronski kazalnik za registracijo maksimuma za dve tarifi. Elektronski števci pa so zastopani s panelnim elektrončevjem delovne in jalove energije in elektronskim sistemom za merjenje energije v dveh smereh; samostojni mehanični etalonski merilnik pogreška za kontrolo vseh induktivnih elektronskih števcov razreda točnosti od 0,2 do 3 primeren za laboratorije in terensko službo.

Vsto MTK sprejemnikov pa zastopata MTK sprejemnik za krmiljenje tarife in porabnikov in TS 1 za krmiljenje teh grup.

Mehanizmi

Tovarna iz Lipice prikazuje le del svojega proizvodnega programa in sicer dve vrsti relejnih ur: relejno uro HA – 8 O MO-B in relejno uro HA – 8 O 300 BE, primerno za tovarne, institute, bolnišnice itd.; ponatja je hotelska – 10 in dve vrsti kremenčevih ur in sicer HB – 3 MO – 20R.

Ponovno prikazana sta tudi A in B mehanizma vrste 8000, ki so pozitivni signalni stroji.

Avtoelektrični izdelki

Tovarna v Šempetru pri Gorici ne prikazuje svojega programu iz vrste avtomobilskih agregatov, ker jih v elektroniko. Razstavlja pa elektronske merilne instrumente in naprave za servisni in laboratorijski preizkus ponih izdelkov iz avtoelektrične panoge. Med njimi je naprava MA 3900 in dve stroboskopski svetilki in sicer 3901 in MA 3902 za indikacijo vrtljavjev; indikator za vrtljevanje MA 3890, preizkuševalnik rotorjev MA 4610, preizkuševalnik stikov in izolacije MA 4610, nadalje preizkuševalnik alternatorjev MA 4620 in preizkuševalnik alternatorjev MA 4621.

Usmerjene zveze

Ta panoga, ki jo zastopa temeljna organizacija istega imena v Iskri, razstavlja dve radiorelejni napravi in sicer RRS2 – FM400 in RRS4 – FM7200.

Radijske zveze

Razstava obsega del proizvodnega programa tovarne v Horjulu. Razstavljeni so: sprejemno oddajna postaja RT – 10 – 12 T, ki je mobilne izvedbe, z osnovnim priborom; prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RT – 1 – T 4, prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RT – 20 – TC 6, prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RUP – 20, prenosna UKV FM sprejemno oddajna postaja vrste RT 1 F 6/8 in mobilna UKV sprejemno oddajna postaja vrste TRAFFIC.

Panoga radijskih zvez je tudi v tovarni Iskra TEN v Stegnah. Tovarna razstavlja na Elektroniki naslednje sprejemno oddajne postaje: UKV FM mobilno postajo vrste UKM – 8, primerno posebej za taxi službo; UKV FM mobilno postajo vrste UKM – 18 in prenosno UKT FM sprejemno oddajno postajo vrste UKP 7 na 0,7 metrih valovne dolžine.

Tretji del proizvodnje iz programa radijskih zvez je iz tovarne IRET v Trstu. Ta je septembra razstavljala izdelke v zahodnonemškem mestu Wiesbadnu. Vse razstavljene predmete je prenesla sedaj na razstavo Sodobna elektronika.

Poleg standardnega programa so pomembne naslednje novitete: 4-metrska ročna sprejemno oddajna postaja vrste COMMANDO, 4-metrska mobilna sprejemno oddajna postaja vrste TRAFFIC, polvojaška 2-metrska sprejemno oddajna postaja vrste PRC 449, FM sprejemno oddajna postaja 439 s 400 kanali in FM sprejemno oddajna postaja za vojaško rabo 638 s 1820 kanali.

V sklopu celotnega programa so prikazani tudi novi modeli enot selektivnega poziva in identifikacije.

Avtomatika

Zelo razvijana panoga avtomatizacije zajema v Iskri različna področja, s katerimi se ukvarjajo posamezni inženiringi. S področja avtomatizacije v industriji je razstavljena naprava

Področje elementov za avtomatizacijo je zastopano le s pomožnimi reljemi in digitalnimi časovnimi reljemi, to je z digitalnim frekvenčnim reljem, regulatorjem napetosti in zaščito voda 10 kilovoltov.

Široka potrošnja

Panoga izdelkov splošne potrobe je v Iskri zelo razvijana in obsega proizvodnjo več tovarn. Na mednarodni razstavi Sodobna elektronika pravzaprav ne nastopa, ker njeni izdelki ne sodijo v elektroniko, čeprav imajo vgrajeno vrsto elektronskih elementov.

Izjemoma prikazuje Iskra le najnovejši dosežek tako imenovane zabavne elektronike — radijski Hi-Fi stereofonski sprejemnik najvišjega kakovostnega razreda z odlikami, ki v marsičem presegajo svetovne norme za te vrste aparatur. Ta veja je zastopana tudi z ojačevalnimi napravami. Program obsega vrsto aparatur, ki se razlikujejo glede namena uporabe, za zunanje in notranje prostore ter različnih moči.

Elektronski elementi

To so aktivni in pasivni elementi za industrijo radijskih in televizijskih sprejemnikov ter drugih akustičnih naprav, nadalje za potrebe telekomunikacijskih prenosnih sistemov in industrijske elektronike. Vsi ti elementi so nanizani na panohih, da so bolj pregledni. Gre za potenciometre, debeloplastične vezje, polprevodnike, keramične kondenzatorje, aluminijeve elektrolitske kondenzatorje, feritna jedra, navite komponente itd.

Poleg teh elementov prikazuje tovarna še regulatorje števila vrtljavjev elektromotorjev in električne vrtljalnice za plinske štedilnike ter elektronske regulatorje svetlobe.

Kondenzatorji

Kondenzatorji sodijo sicer v vrsto elektronskih elementov, vendar pa so v Iskri glede na proizvodnjo razvrščeni v posebno panogo. Izdeluje jih Iskrina tovarna v Semiču, ki razstavlja metalizirane kondenzatorje za elektroniko in za fluorescenčne svetilke in elektromotorje in avtomat, ki je regulator jalove moči.

Poleg tega je semiška tovarna pripravila akustično in vizuelno predstavitev metaliziranih kondenzatorjev.

Za toplo zimo...

V Metalki v Ljubljani, Mariboru, Kamniku in Metliki, vam do 13. 10. nudimo:
ogrevalne naprave domačih izdelovalcev — vse na enem kraju.
ogrevalne naprave za plin, trda in tekoča goriva, ob različnih varčevalnih ukrepih pa vas opozarjam na ogrevalne aparate na elektriko, na voljo so vam tudi razni dodatki, za peči ITPP pa tudi rezervni deli, strokovno vam svetujemo.

metalka
30 let

blagovnica
ljubljana

Kvalitetno in široko ponudbo vam zagotavljajo:
Metalka Ljubljana,
Maribor, Kamnik, Metlika,
Emo-Tobi Celje,
Plamen — Slavonska
Požega, ITPP Ribnica,
Gorenje — Velenje,
Elind — Valjevo,
Ce — Čačak, Magnohrom —
Kraljevo, Iskra Commerce
Ljubljana,
Rade Končar — Zagreb,
Gorica — Dugo selo,
Istrametal Portorož

Rudnik urana
Žirovski vrh
Kidričeva 66, Škofja Loka

Na podlagi sklepa komisije za oceno del in nalog z dne 26. 9. 1979 objavlja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJE — 1 delavec

Pogoji: — ekonomsko srednja šola
— 2 leti delovnih izkušenj

2. VRATARJA — 1 delavec

Pogoji: — končana osnovna šola

3. ČUVAJA — 1 delavec

Pogoji: — končana osnovna šola

Dela pod točko 1 do 3 bodo delavci opravljali v Todražu

Zaposlitev takoj.

Rok prijave 15 dni od objave oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po izbiri.

domplan

Kranj

Odbor za medsebojna razmerja delavcev želi zaposliti delavca za opravljanje del in nalog:

inkasanta

Za uspešno opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih izpoljevati še naslednje pogoje:

- da imajo poklicno dvo- do tri-letno šolo
- 8 mesecev delovnih izkušenj in dopolnilno znanje ravnanja z denarjem in čeki.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim oziroma krajšim delovnim časom. Za delo je določena poskusna doba 3 meseca.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v roku 15 dni po objavi na gornji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih dobijo kandidati v splošnem oddelku DO Domplan.

Živila
TOZD Maloprodaja
Kranj

Komisija za delovna razmerja delavcev objavlja slednja prosta dela in naloge:

1. poslovodje (3 delavce) za prodajalne: Špecerija Jezersko, Podljubelj, Voklo

2. KV prodajalke (5 delavk) za prodajalne: Storžič-Kokrica, Visoko, Plaza Center, Planina I in PC Britof.

Pogoji:

Pod 1.: VK trgovski poslovodja, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, razen na prodajalno Voklo, kjer se sklene za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Pod 2.: KV prodajalec, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Prošnje z dokazili o izpoljevanju pogojev sprejema kadrovski urad Živila, Kranj, poslovni prostori Načrtovač, dvi dni po objavi.

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovskva vprašanja
Skupščine občine Jesenice

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. ravnatelja TOZD osnovne šole Polde Stražišar Jesenice

2. ravnatelja TOZD osnovne šole Jeseniško-bohinjske odreda Kranjska gora

Poleg splošnih pogojev za sprejem na dela in naloge morajo kandidati izpoljevati še naslednje:

pod 1.: da izpoljujejo pogoje strokovnega delavca organizacije, usposabljanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem voju, imeti mora predpisano strokovno izobrazbo, na pet let izkušenj pri delu z otroki in opravljen strokovni izpit.

Pod 2.: da izpoljuje pogoje učitelja osnovne šole, imeti mora višjo ali visoko izobrazbo, vsaj 5 let vzgojnoizobraževanje in prakse in opravljen strokovni izpit.

Kandidati na razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev imeti tudi ustrezne moralnopolične kvalitete.

Pismene prijave z dokazili o izpoljevanju razpisnih pogojev opisom dosedanjih zaposlitve naj kandidati pošljijo v komisiji za volitve in imenovanja ter kadrovskva vprašanja, Jesenice, C. m. Tita 15.

Gorenjska
kmetijska
zadruga

Kranj
Jezerska 41

Krompir za ozimnico sorte IGOR in DESIRE, poljen v 30 kg vreče po 4,50 din za kg dobitje:

v TZE Tržič — prodajalna Križe, od 7. do 13. ure ob sredah do 16. ure

v TZE Naklo — prodajalna v zadrugi, od 7. do 19. ure, ob sobotah do 12. ure

TZE Sloga Kranj — Gasilska ul. 5. (Stražišče) vsak dan razen sobote od 7. do 10. ure.

Skladišče krompirja Šenčur (ob cesti proti letališču na levo) od 12. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 11. ure.

Prodajali bomo od 21. 9. do vključno 10. 10. 1979.

metalka
30 let

METALKA Ljubljana
TOZD Triglav
Tržič

V delovno razmerje za nedoločen čas želimo sprejeti NK delavcev v proizvodnji montažnih elementov in za opravljanje del in nalog:

- DELO PRI STRUŽNIH AVTOMATIH,
- REZKANJE JEKLENIH SIDER,
- PAKIRANJE JEKLENIH SIDER

- Pogoji za zasedbo del in nalog:**
- nepopolna osemletka,
- poskusno delo en mesec

Kandidati naj pošljijo prijave v 15 dneh od objave na objavi na gornji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih dobijo kandidati v splošnem oddelku TOZD Triglav, Tržič, Bistrica 12. Kadrovski oddelek.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka sprejemanje prijav.

Turistično društvo
Kranj

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Prodam novo ELEKTRIČNO OMARICO (za v hišo). Brezovar Janez, Kidričeva 25, Škofja Loka 7650

Po ugodni ceni prodam SPALNIČO in DNEVNO SOBO. Orehek Marja, Smediceva 12, Kokrica pri Kranju 7816

Prodam 7 tednov staro TELICKO vnetalico za pleme in ozimno GRASICO. Zalog 41, Cerknje 7900

Prodam 270 kg težkega BIKCA in hafri SMREKOVIH DRV. Jagodnje, Šenturška gora 21, Cerknje 7901

Prodam tri ženske ZIMSKE PLATE, velikost 44, cena za enega je 790 din. Zglasite se po telefonu 77-00 - vsak dan dopoldan 7902

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEC, 5 kW. Ušlakar Jože, Visko 21, Šenčur 7903

Zelo poceni prodam mlade KUZKE. Vehovec Roman, Voklo 65, Šenčur 7904

Zaradi selitve prodam 380-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH. Visko 22, Železniki 7905

Po ugodni ceni prodam dva KAVKA, dva FOTELJA in OMARO

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Mode Pijadeja 1, Stavek: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopirjava 2. Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Modre Pijadeja 1. Tekoči račun pri SDK v Kranju stevilka 51500-603-31989 - Tel: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, matroglazni in naročniški oddelek 23-341. - Naročnina: letna 325 din, polletna 175 din, cena za 1 stevilko + kopartoti 5 dinarjev. - Oprošte se prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

NOVA OPTIKA

NEVENKA KOTNIK
Tavčarjeva 1
(nasproti Delikatesi)

vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Se priporočamo za obisk.

(vitrina). Ogled popoldan. Lenič Ivo, Valjavčeva 11, Kranj 7906

Prodam zelo dobro ohranjeno DNEVNO SOBO Sandra, za 1SM. Podljubelj 54, Tržič 7907

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Podhom 20, Zg. Gorje 7908

Prodam večjo količino GAJBIC za jabolka. Posavec 19, Podmart 7909

Prodam krmilno PESO, Strahinj 82, Naklo 7910

Prodam 400-litrsko KAD za namakanje sadja. Predoslje 55 7911

Prodam dobrega KONJA primernega za vsa kmečka dela. Miklavčič Janez, Strmica 7, Selca nad Škofjo Loko 7912

Prodam dobro ohranjeno kombinirano OMARO za dnevno sobo Triglav, temne barve in rjavo črasto SEDEZNO GARINTURO. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Prešeren, Finžgarjeva 3, Jesenice 7946

Prodam 2000 kosov rabljene STREŠNE OPEKE kikinda. Cof Janez, Forme 7, Žabnica 7914

Poceni prodam 6 kW TERMOAKUMULACIJSKO PEC. Vajdič, Podlubnik 2, Škofja Loka, tel: 61/088 7915

Prodam štiri tone CEMENTA v Škofji Loki. Telefon 62-604 7916

Zelo poceni prodam čistokrvne NEMŠKE VOLČJAKE, samce, stare 9 tednov, oče rodovnik. Prodam PSICO, staro 18 mesecev, čistokrvno, brez rodovnika. Novak Jože, Podreča 6, Kranj 7917

Prodam 10 kv. m SIPOREKS ZIDAKOV, debelina 10 cm. Mrak, Zg. Bitnje 106, Žabnica 7918

Prodam KRAVO po izbiri. Zabreznica 40, Žirovnica 7919

Po ugodni ceni prodam tri leta starega PSA čuvaja. Peterrelj, Koprnik 2, Sovodenj 7920

Prodam ŽAGO venecijanko, za razrez hlodovine. Naslov v oglasnem oddelku. 7921

Ugodno prodam dobro ohranjeno PEČ na olje. Lončar Janko, C. na Klanc 34, Kranj, tel: 25-576 7922

Prodam kopalno KAD in trajno-zarečo PEC. Informacije popoldan po telefonu 26-374, Kranj 7824

Kupim rabljen ČEVLJARSKI STROJ za »širfanje«, lahko v neizpravnem stanju. Kordež, Zalog 77, Cerknje 7829

Kupim ŠTEDILNIK kūppersbusch - širina 42. Kordež Franci, Log 20, Železniki 7923

Kupim »ENTLARICO«, z eno ali dvema iglama, plačam takoj. Tel. 064-27-749 7924

Kupim nerjaveča VRATA za krušno peč. Žihrlj Franciška, Sr. Bitnje 63, Žabnica 7925

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1972. Luže 44, Šenčur 7747

Prodan MERCEDESA 1113 kasanar, letnik 1971, v dobrem stanju. Oglasite se pri Milakovič Nikolu, Zlati polje 3/f, Kranj 7765

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1972, malo voženo. Telefon 28-320 7874

Prodam AUDI 60, letnik 1970, lahko tudi delno na kredit. Informacije vsak dan popoldan. Telefon 23-816, Britof 187, Kranj 7848

Poceni prodam AMI 8, letnik 1973, 68.000 km. Milene Korbarjev 77, Kranj, tel: 24-937 - popoldan 7926

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1972. Prebačevo 32, tel: 23-307 7928

Prodam AMI 8 C, letnik 1971. Krize 10, Tržič 7929

Prodam AUSTIN 1300, letnik 1971. Telefon 25-034 7930

Prodam 12 voltni VW 1200, lepo ohranjen - nemški. Kovor 74, Tržič 7931

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano do maja 1980. Grohar, Smledniška 61, Kranj 7932

Prodam ZASTAVO 101 ali menjam za manjše vozilo. Jekovec Franc, Žiganja vas 26, Tržič 7933

Prodam FIAT 750, neparna številka. Informacije po tel: 44-645 - samo popoldan 7934

Ugodno prodam MOTORNİ KOLESI: 175 ccm in poch 250 ccm. Bohinec, Doslovče 29, Žirovnica 7935

Ugodno prodam ZASTAVO 1300, letnik 1975, 25.000 km. Gašperin Janez, Tavčarjeva 22, Radovljica 7936

Prodam OPEL KADETT, letnik 1976, 50 KM, 1196 ccm, s štirimi vrtati, rdeče barve, v brezhibnem stanju. Telefon 064-22-297 - Kranj 7937

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7938

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7939

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7940

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7941

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7942

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7943

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7944

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7945

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7946

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7947

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7948

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7949

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7950

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7951

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7952

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7953

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7954

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7955

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7956

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7957

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7958

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7959

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7960

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7961

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7962

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7963

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7964

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7965

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7966

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7967

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7968

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7969

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7970

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7971

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7972

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7973

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7974

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7975

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7976

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7977

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7978

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7979

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7980

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7981

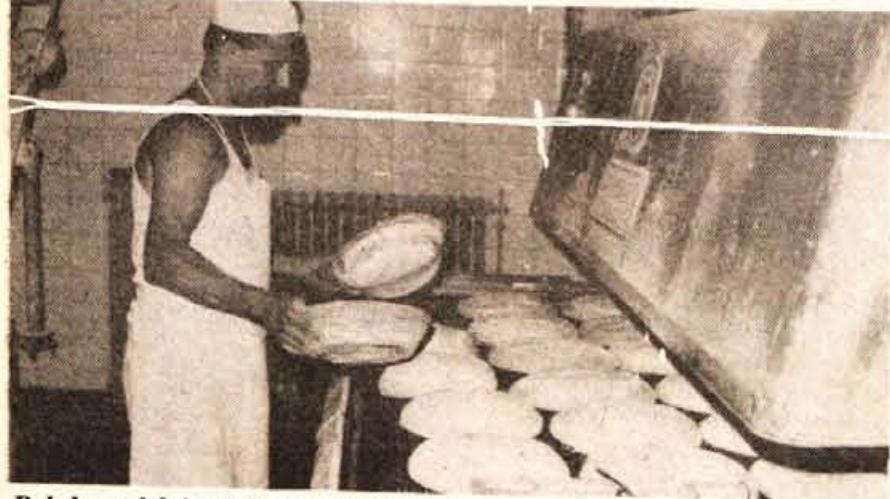
Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7982

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7983

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7984

Prodam ŠKODA 1050, letnik 1970, 1000 km. Žabnica 7985

Bomo poslušali pravljico o črnem kruhu ...

Bel bo odslej naš vsakdanji kruh...

Včasih je bil bel kruh tako poredko na mizi, da so otroci sanjali o njem, pravljice pripovedovali. Bil je kot sanjska prikazan, pojem bogatega, udobnega življenja. Za reveža je bil še črn redek...

Pa se v življenju včasih vse obrne.

Pri nas se je. Belega kruha imamo kolikor hočete, črnega pa ne bo, kolikor bi ga radi, obljudljajo od vseh koncev. Črne moke primanjkuje in v mlinih pravijo: toliko in toliko vam je bomo dali, če boste vzeli toliko in toliko bele...

Lesce – Vinko Hafner se je v leški Verigi pogovarjal z delavci Verige o gospodarjenju, o nagrajevanju po delu in o nadaljnjih razvojnih poteh te največje delovne organizacije. – Foto: F. Perdan

Nova orodjarna Verige

Leška Veriga je za svojo novo proizvodno halu namenila 100 milijonov dinarjev – Galvanika v Podnartu tudi za Verigo – Temeljito o obveščanju delavcev

LESCE – Predsednik republike sveta Zveze sindikatov, Vinko Hafner, je sodelavci minuli četrtek obiskal tudi največjo delovno organizacijo v radovljški občini, Verigo, in se pogovarjal o gospodarjenju in gospodarski stabilizaciji, o planiranju, samoupravnih organizirnosti, delitvi po delu in rezultativnih dela ter vlogi sindikata v združenem delu.

V leški Verigi je zaposlenih 1360 delavcev, ki delajo v šestih temeljnih organizacijah združenih.

zenega dela, sedma temeljna organizacija je Tovarna industrijskega orodja TIO Lesce, ki se je priključila Verigi. V Verigi so letos zadovoljivo gospodarili, čeprav ne bodo dosegli planirane prodaje. Precej repremateriala in orodja, so morali uvoziti, 100 milijonov dinarjev pa jih je veljala tudi nova proizvodna hala. Orodjarni bo tako na voljo 2400 kvadratnih metrov površine, skladišče bo veliko 1200 kvadratnih metrov. Izredno zadowoljni pa so v Verigi zato, ker se bo v okviru sestavljenje organizacije slovenskih železarov začela graditi galvanika v Podnartu, ki bo oplemenila tudi proizvode leške Verige. Naložba v Podnartu bo precejšnja, vendar bo skoraj polovica denarja treba odšteti za nujne čistilne naprave.

Delavci so v Verigi obveščeni preko svojega internega glasila, dolgo časa pa so si prizadevali, da bi uveljavili samoupravne delovne skupine. Tako bi o problemih, gospodarjenju in o razvojnih možnostih, nagrajevanju in delitvi po delu lahko razpravljali v skupinah z malo delavci, razprave pa bi bile tako bolj odkrite in bolj konkretne. Tudi v Verigi se bodo morale družbenopolitične organizacije tesnejše povezati ter načrtovati skupno aktivnost v enotnem prizadovanju, da bi bil o težavah in uspehih resnično obveščen sleherni zaposleni delavec. Vsak bi moral imeti vedno možnost vpliva na odločitve ter možnost do resničnega samoupravnega dogovarjanja. Veriga ima nemalo problemov – tako s kadri, ki jih bo občutno primanjkovalo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju – z izvozom, s prodajo raznih vrst verig, s kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, saj je kar 54 odstotkov delavcev z nižjo izobrazbo. Vsi delavci bi morali te probleme poznati, o njih večkrat razpravljati ter se odločiti za tiste razvojne poti, ki so edino smotrne. Prav to pa je naloga sindikata v delovni organizaciji kot tudi vseh drugih družbenopolitičnih organizacij.

Cene v Kazini, ki so sedaj v veljavi (znižane pri nekaterih postavkah) pa smo evidentirali dne 11. 9. 1979 kot cene za novo ustanovljeni nočni lokal. Drugim gostinskim obratom na Bledu nismo odobravali posebnih cen za čas veslaškega prvenstva ...

Oddelek za gospodarstvo in finance radovljške občine je dal pojasnilo, zakaj višje cene v Kazini. Takole se glasi:

„Za čas veslaškega prvenstva je predložil v evidentiranje posebne cene le Park hotel za Kazino. Cenik je bil dostavljen na oddelek za gospodarstvo in finance dne 28. 8. 1979, tik pred otvoritvijo Kazine in ni bil pregledan niti evidentiran, zaradi odsotnosti referenta za blagovni promet in cene.“

Cene v Kazini, ki so sedaj v veljavi (znižane pri nekaterih postavkah) pa smo evidentirali dne 11. 9. 1979 kot cene za novo ustanovljeni nočni lokal. Drugim gostinskim obratom na Bledu nismo odobravali posebnih cen za čas veslaškega prvenstva ...“

Se to: OZD lahko uveljavlja nove cene iz cenika, predložene v evidentiranje po 30 dneh od dneva, ko je cenik prispeval pristojnemu organu v evidentiranje ... D. Sedej

Crn kruh bo le še za tovarniške obrate prehrane, za vrtce in šole. Za prve zato, ker je črn kruh, čeprav ga manjka, še vedno veliko cenejši od belega, za druge zato, ker je bolj zdrav ...

Zakaj vse to? Povprašali smo o tem pri kranjskih pekih. Ti so do nedavnega pekli na mesec 190 ton belega kruha raznih vrst in 125 ton črnega, navadnega, kmečkega. In še okrog 20 ton rženih, ovsenih, ajdovih, koruznih, graham, polrženih in drugih črnih kruhov. In za to so mesečno porabili 175 ton bele in 95 ton črne moke.

Tako je šlo do prejšnjega torka, ko jim je za vsakdanjo peko ostalo na skladišču komajda 1000 kg črne moke. Zdaj dobivajo mesečno iz naših in vojvodinskih mlinov po 215 ton bele in 55 ton črne moke. 45 ton črne moke porabijo za peko črnega kruha za tovarne, šole in vrtce, kjer takega zahtevajo in so jin pač dolžni tak kruh dostavljati, 10 ton, kolikor jim od črne moke še ostane, pa porabijo za mešanico k posebnim kruhom kot je graham, ovsen, ajdov, lepinja ... Za peko črnega kruha za prodajne police pa moke zmanjka. Zato se nam danes s trgovskih polic smejte le bel kruh ...

Pravzaprav ni čisto bel. Vsaj ne tako bel, kot smo ga jedli še pred letom dni. Takrat so nam pekli bel kruh iz moke tipa 400. Z letošnjim julijem pa naši mlini za peko belega kruha pripravljajo moko tip 500, ki je nekoliko bolj temna, bolj črna, če hočete. Kajti tip 400 pomeni, da sme imeti moka pri izgorevanju le 0,45 odstotka pepela, pri tipu 500 pa 0,55 odstotka pepela ... In čim višji je tip moke – za črnega uporablja tip 1100, ki ima 1,15 odstotka pepela – tem višji je odstotek pepela, ki pomeni celulozo, rudnine itd. Z novim odlokom, da se naš bel kruh peče iz moke tipa 500, se je v mlinih moki iz belega zrnatega jedra, iz katerega se pridobiva najbolj bela moka, primešalo več moke iz zunanjega dela zrna. Če pa je več črne moke zdaj v beli, pač mora črne nekje manjkovati. In tako tudi je. Črni štruc skoraj ne bomo več dobili in tudi črnega domačega kruha ne bo. Poznavalci vidijo rešitev le v ceni temnih mok. Mlini danes meljejo najvišji procenit belih mok zato, ker dobijo zanjo več in s tem rešujejo svoj ekonomski položaj. Za belo moko je pač postavljena toliko višja odkupna cena, za črno pa veliko nižja, in zanjo seveda niso zainteresirani.

»Ne bi bilo treba, da bi pek razmišljal, koliko tega kruha in koliko tega bo pekel, da bo več zaslужil, ampak bi pekel tisto, kar bi ljudje radi jedli. Tako pa kmet redi tisto živilo, za katere meso največ dobne, mlinar melje tako moko, od katere največ zaslubi in pek peče raje tudi posebne kruhe, ker ima pri njih večji dinar kot pri ostalih«, je odkrito povedal obratovodja v kranjski pekarni Franc Maček.

Kaj pa mi? Zavpili smo, ker so nas nekje za nekaj spet prikrajšali. Molčimo pa o tonah in tonah dragocenega belega in črnega kruha, ki ga znameemo v pomiju. Pa ko bi vsaj končal v pomijah za krmo živali. Končuje v občinskih odprtih smetiščih, kjer lahko gaziš po njem. In verjetno ne veste, da se samo s kranjskimi trgovskimi polic poprečno mesečno vrne v pekarijo 4 (štiri) tone neprodanega belega kruha ... D. Dolenc

DEŽURNI NOVINAR

tel: 21-860

Ceste se suhe – Promet na gorenjskih cestah je bil včeraj gladko tekot, nikjer ni bilo zastojev, pripeljali se ni noben protna nesreča. Ceste so bile še suhe, vozni pogoji dobrni. Pač pa so na UJV opozorili, da voznički v teh dneh, ko se dan naloži krajša in somrak pada že zgodaj popoldne, radi pozabilajo na pravocasno priziganje kratkih zasezenčenih luči. Po zakonu o temeljnih varnostih v cestnem prometu pa bi morale biti luči na vozilih prizgane že od somraka naprej: voznički pa zdaj v jesenskih mesecih se radi vozijo po poletnem »urniku«.

Beograd – Danes se je v jugoslovanskem glavnem mestu začela skupčina mednarodne banke in asociacij mednarodnega sklada. Pred tem je začasni odbor mednarodnega sklada že razpravljal o tokovih monetarne reforme v svetu ter o pobudah iz akcijskega programa delov v razvoju.

Dunaj – V avstrijskem parlamentu so razpravljali o pobudi za ustanovitev posebne komisije za izboljšanje ukrepov proti pogostim požarom v avstrijskem glavnem mestu ter o izboljšanju gasilske povelje. Povod za parlamentarno razpravo je bil nedavni katastrofálni požar v dunajskem hotelu Am Augarten, ko je v ognju našlo smrt 25 ljudi, od tega 15 Jugoslovjan.

D. S.

Slovesnosti v Gozdu so se udeležili številni domačini in gostje, med njimi nekdanji skojeveci iz kranjskega okrožja: Miloš Rutar-Ruža, Tihomir Olga, Franc Štefko-Miško, Bogo Mohor-Ston, France Stiglic-Tugo, Irena Darinka, Andrej Cvetko-Srečko in Peter Sitar-Drago. Na sejmu Klobču so se pogovarjali o zbirjanju podatkov o padlih in preživelih.

Boj za revolucionarni napredek je nepretrgan

Letos mineva 35 let od požiga Gozda – Proslava, združena s praznikom krajevnih skupnosti, pristava, Sebenje in Senično

Slavnostni govornik na proslavi v Gozdu je bil Janez Piškur, sekretar občinske konference ZKS Tržič

GOZD – »Ni naključje, da smo se zbrali v tej prijazni partizanski vasici pod pobočjem Kriške gore. Prišli smo, da skupaj z vaščani štirimi krajevnimi skupnostmi praznujemo njihov krajevni praznik, za katerega so izbrali dan, ki je bil zanje najbolj tematičen, najbrideknejši. To je dan, ko je pred petintridesetimi leti v vas pridri razbesneli okupator in v neenakem boju pregnal partizanske enote, izgnal prebivalce, vas pa upepelil,« dejal na nezdružljivem v Gozdu slavnostni govornik Janez Piškur, sekretar občinske konference ZKS Tržič.

»Praxnovanje je letos še slovesnejše,« je nadaljeval, »saj praznujemo tudi pomembne jubileje,

60. obletnico nastanka Komunistične partije Jugoslavije, komunistične mladine v Sloveniji in revolucionarnih skupnosti. V revolucionarju, ki se namenja, boj za revolucionarni napredek je namreč nepretrgan – so takšni jubileji pravljenci, ki spodbuja za njeno nadaljevanje, kajti vsaka resnična revolucija se vrača k svojim izkoristitvam, jih prenaša in zaupanja, da jih bodo komunisti negovali naprej.«

V nadaljevanju je Janez Piškur spregovoril o razvijanju samih socialističnih vrednot, o razvoju obrambe in sistema obrambe ter o akciji Nič presenetiti, »kajti v sredini prve zelo pogostim ekonomskim in političnim blokovskim silam na celotnem deželu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje vojne silo v procesu preobrazbe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena največjim pritiskom zlasti iz evropskih držav.«

Na proslavi, ki so se udeležili mladi pohodniki, vaščani iz občine skupnosti Križke, Pristava, Benje in Senično, domačini, danščani, borci in drugi gostje, vse v celotnem občinstvu, med katere tudi Jugoslavija, ki je celotnega miroljubnega stva prizadeva vsestransko vijati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo skupnosti, ki pomenijo napredovanje